

*Prakow
Biblioteka Jagiellońska
Uniwersytet*

GAZETA LWOWSKA

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do domu 4-80 —
z dostawą 5-30 — Zamiejscowa miesięcznie z przesyłką
pocztową 5-30 — Zagranicą 7-00 zł.
P. K. O. 141.690.

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ej PO-
POLUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

CENA NUMERU 20 gr.

Biura Redakcji i Administracji: pl. Smolki 3. I. p.
Telefon Redakcji 21-18, Administracji 21-17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 do 12
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty

Mac Donald w Ameryce.

Od czasu pierwszej konferencji waszyngtońskiej, na której ustanowiono stosunek wzajemny sił pięciu mocarstw morskich: Anglii, Stanów Zjednoczonych, Japonii, Francji i Italii upływa już lat siedm. W ciągu tego czasu sprawa ograniczenia zbrojeń morskich właściwie nie posunęła się ani na krok naprzód. Zwołana do Genewy z inicjatywy Stanów Zjednoczonych druga z kolei konferencja morska w r. 1927 zawiodła całkowicie: Francja i Italia nie wzięły w niej wcale udziału a pomiędzy Stanami Zjednoczonymi i Anglią zarysowała się zasadnicza rozbieżność zdań, uniemożliwiająca dalsze rokowania.

Rząd partii pracy od pierwszej chwili objęcia rządów położył silny nacisk na sprawę ograniczenia zbrojeń morskich a to zarówno z powodów politycznych jak i finansowych. Konieczność polityczna porozumienia leżała w tem, że rywalizacja morska między Ameryką a Anglią nosiła w sobie możliwości przyszłej wojny; konieczność finansowa polegała na tem, że Anglia nie była w stanie nadążyć w wydatkach na flotę Ameryce.

To był możliwie jeden z najważniejszych powodów podróży premiera brytyjskiego do Ameryki, podróży, która niewątpliwie należy do najdośćszych wydarzeń międzynarodowych w okresie powojennym. Ma ona — czemu nie da się zaprzeczyć — doprowadzić do ścisłego współdziałania dwóch potęg anglo-saskich i zapelnienie luk powstałych po odrzuceniu ratyfikacji traktatu wersalskiego przez senat waszyngtoński.

Dotychczasowe dzieje problemu rozbrojenia morskiego jak i ostatnie rozmowy waszyngtońskie w tej kwestii świadczą dobitnie o tem, jak trudny to do rozwiązania problemat a zarazem na jak pilną zasługuje uwagę. Narody nie wyzbyły się jeszcze instyktownej nieufności wzajemnej, będącej przyczyną i podstawą pędu do zbrojeń. Każdy z nich dba — rzecz prosta — o swe bezpieczeństwo i ufny w swą dobrą wolę oraz swe skłonności pokojowe, nie pyta o to, czy jego zbrojenia, niezbędne dla własnego bezpieczeństwa, nie wywołują nieufności u innych narodów. Co się tyczy zbrojeń morskich, to tu w sposób może jeszcze bardziej oczywisty niż przy zbrojeniach lądowych, problemat staje się skomplikowany, ponieważ wartość siły morskiej polega nie tyle na potęgze własnej, lecz również na większym lub mniejszym oddaleniu od miejsca, gdzie ma operować oraz od bazy żywnościowej, do której musi być przywiązana. Jest to moment, którego nigdy nie można tracić z oka przy studjach porównawczych nad siłami morskimi.

Jako rezultat obecnych rozmów Mac Donalda z prezydentem Hooverem wysłano z Foreign Office z podpisem Hendersona zaproszenie do ambasadorów Ameryki, Francji, Japonii i Włoch w Londynie do odbycia konferencji morskiej pięciu mocarstw. Noty te analizują dokładnie wytworzoną wskutek porozumienia anglo-amery-

Oświadczenie Mac Donalda przed opuszczeniem Stanów Zjedn.

Londyn, 16 października. (PAT.). Przed opuszczeniem terytorium Stanów Zjednoczonych, Mac Donald przesłał społeczeństwu amerykańskiemu następujące słowa pożegnania:

»Społeczeństwo amerykańskie, witając mnie na ziemi Stanów Zjednoczonych, słusznie interesowało się przedewszystkiem celem mojej wizyty i z zadowoleniem przyjęło wiadomość, że przybywam z uczuciem dobrej woli, będącej wyrazem nastrojów, zarówno Jego Królewskiej Mości, jak i całego społeczeństwa brytyjskiego. Prezydent Stanów Zjednoczo-

nych omawiał z całą swobodą i w duchu demokratycznym wszystkie sprawy wspólne dla obu krajów oraz sprawy pokoju powszechnego. W rozmowach tych starałem się wykazać, jak gorąco obywatele wielkiego imperium brytyjskiego i podzielają pragnienie usunięcia wojny, jako czynnika regulowania stosunków między narodami. Przekraczając granicę Stanów Zjednoczonych i Kanady, unoszę z sobą świadomość faktu, że jakkolwiek rozdzieleni wodami Atlantyku, jesteśmy zjednoczeni wspólnym dążeniem do pokoju powszechnego.

Francja przyjmuje zaproszenie do wzięcia udziału w konferencji morskiej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 października. Z Paryża donoszą: Wczoraj przedpołudn. odbyło się w pałacu Elizejskim, pod przewodnictwem prezydenta Doumergue, posiedzenie rady ministrów. Jak wynika z treści komunikatu urzędowego, minister spraw zagran. Briand przemawiał na temat zapowiedzianej konferencji rozbrojenia morskiego w Londynie, poczem rada ministrów uchwaliła jednomyślnie przyjęcie zaproszenia do współudziału w konferencji.

W dalszym ciągu rada ministrów zajmowała się rozpoczęciem jesiennych sesji parlamentu. Rząd wezwie Izbę do natychmiastowego podjęcia dyskusji generalnej nad budżetem 1930 r.

W kwestiach polityki ogólnej, pla-

nu Younga, traktatów z Spaa, rząd za mierza zawioskować odroczenie odnośnych debat aż do narad nad ratyfikacją wymienionych traktatów, które odbędą się z początkiem listopada.

Następnie minister skarbu Cheron złożył sprawozdanie o projekcie budżetowym na rok 1930, które zostało przez radę ministrów jednomyślnie przyjęte. W końcu rada ministrów zatwierdziła wypracowany przez ministra robót publicznych, ministra spraw wewnętrznych i ministra skarbu projekt ustawy dla ulepszenia i uzupełnienia francuskiej sieci drogowej.

Projekt ten przewiduje przebudowę 30.000 km dróg polnych na szosy pierwszej klasy.

Przed utworzeniem ambasady polskiej w Waszyngtonie.

N. Jork, 15 października. (PAT.). Associated Press donosi z Waszyngtonu, że sprawa przemianowania wzajemnego poselstw polskiego i amerykańskiego na ambasady, wymaga formalności zbadania przez oba rządy, co jest spodziewane w tym tygodniu.

Minister Filipowicz będzie konferował w tych dniach ze Stetsonem.

W dyplomatycznych kołach Waszyngtonu mówią, że Irwin Loughlin, mianowany ostatnio ambasadorem w Hiszpanii, jest kandydatem na ambasadora w Warszawie.

Kanclerz Schober o reformie konstytucji austriackiej.

Wiedeń, 15 października. (PAT.). W czwartek rozpoczęła się w Austrii kampania parlamentarna w sprawie reformy konstytucji. W dniu jutrzejszym rząd przedłoży Radzie narodowej szereg projektów, dotyczących rewizji konstytucji. Dziś, trzy kluby większości parlamentarnej odbyły posiedzenie, na którym kanclerz Schober przedstawił szczegóły reformy.

Wczoraj wieczorem Schober konferował przez dłuższy czas z przewodniczącym stronnictwa socjaldemokratycznego. Na zgromadzeniu stron-

nictwa chłopskiego w Karyntni, min. spraw wewn. oświadczył, że socjalni-demokraci będą się musieli zdecydować, czy pragną pokoju, czy też nieustannej wojny.

»Arbeiter-Zeitung« widzi w tych słowach wezwanie do wojny domowej i zapowiada bezwzględną opozycję socjaldemokratów przeciwko próbom pozabawienia robotników praw, które dotychczas posiadali. Opozycja, pod groźbą wojny domowej, nie będzie wogóle pertraktowała nad reformą konstytucji.

kańskiego, sytuację oraz podtrzymują inicjatywę ogólnego porozumienia pięciu mocarstw zainteresowanych.

Mimowoli nasuwa się już obecnie pytanie, jak wobec tego stanu rzeczy

ustosunkują się pozostałe trzy mocarstwa morskie. Jak z dotychczasowego ułożenia się stosunków wynika, że strony Japonii nie będzie żadnych trudności. Oświadczyła ona już dawniej, że

podda się wszystkim tym ograniczeniom, które weźmie na siebie Anglia i Ameryka. Japonia może to zrobić z całym spokojem, gdyż właściwie nie ma żadnego przeciwnika, z którym mogłaby przewidzieć w niedalekiej przyszłości konflikt.

Gorzej przedstawia się sprawa ze strony Francji i Włoch. Francja prawdopodobnie zjawi się na projektowanej konferencji tylko w tym wypadku, o ile w toku przygotowawczych rokowań otrzyma szczegółowe zapewnienia we wszystkich kwestiach, które uważa za witalne. Istotnie doświadczenia ostatnich lat wykazały, że międzynarodowa konferencja o tak doniosłym znaczeniu nie powinna się wcześniej zejść, zanim przedtem nie nastąpi jednomyślność co do wszystkich istotnych problemów, gdyż w przeciwnym razie grozi chaos i niepożądane rozwiązanie sprawy. Francja będzie niezadowolona z rokowań ręką w rękę z Włochami, w szczególności w kwestii łodzi podwodnych. Inna rzecz, że między Francją a Włochami istnieją niejedne sprzeczności poglądów, co też sprawę komplikuje. Bądź co bądź stanowisko pozostałych trzech mocarstw morskich a przedewszystkiem Francji i Italii odegrać tu musi wielką rolę. Mimo to wszystko praca nad utwierdzeniem podstaw pokoju jest potrzebna i pożyteczna i dlatego z podróżą Mac Donalda do Ameryki i pierwszym jej wynikiem: zaproszeniem na konferencję łączy się jednak znaczne nadzieje.

Odwiedzinom Mac Donalda przypisują ponadto w obu mocarstwach daleko większe znaczenie od samego faktu, ograniczenia zbrojeń. Nadzieje na dojdzie do skutku bliższej ententy anglo-amerykańskiej ogromnie są obecnie żywe po obu stronach Atlantyku. Myśl tej ententy jest bez kwestii popularniejszą w Anglii niż w Ameryce, gdzie daleko chłodniej zapatrują się na marzenia anglo-saskie patryjotyzmu brytyjskiego. Dość krytycznie traktuje »pax anglo-americana« prasa europejska. W każdym razie ententa anglo-amerykańska dzięki swej niezrównanej potęgze mogłaby się stać jednym z skutecznych elementów pokoju światowego.

Jest jeszcze jedna kwestja, którą łączy się bezpośrednio z bytnością premiera Mac Donalda w Waszyngtonie. Kwestja ta jest: problem rosyjski. Od czasu powrotu wycieczki przemysłowców amerykańskich z Rosji sowieckiej mówi się w Stanach Zjednoczonych dość wiele o Sowietach. Obecnie opowiada się więc o tem, że prezydent Hoover miał z Mac Donaldem omówić również kwestję rosyjską, dla ustalenia pewnych zasadniczych podstaw dalszej wspólnej polityki Anglii i Stanów Zjednoczonych wobec Rosji sowieckiej.

Premjer brytyjski, zakończył w tej chwili oficjalną część swej amerykańskiej wizyty. Zagranica interesowaną jest przedewszystkiem w kwestji rozbrojenia. Oczywiście sprawy tej za ukończoną w tej chwili uważać nie wolno, bo decydować o niej może nie tylko Anglia i Ameryka, ale również Japonia oraz Francja i Włochy. Początek przyszłego roku otworzy nowy etap w tym problemacie.

Trzech wesółków i międzypartyjny skandal.

(Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej“).

W Berlinie wyszedł na jaw wielki skandal, który używając utartego u was terminu, nazwę magistrackim. Bohaterami jego są trzej bracia Szklarkowie, z pochodzenia żydzi, dostawcy en gros wszelakiego rodzaju odzieży itd. dla miasta Berlina, jego zarządów dzielnicowych, szpitali itd. Monopoli nie wystarczyło przedsiębiorczym braciom i nie zadowalały ich sumy, przekraczające znacznie ceny rynkowe. Nie zadowolili się dostawami realnymi po cenach wyśrubowanych. Aby zwiększyć swoje dochody, idące i tak już w dziesiątki milionów marek, uciekli się do dostaw fikcyjnych, kwitowanych przez urzędników miejskich, którzy byli z nimi w zмовie i w spółce. Na spółce z braćmi Szklarkami Bank miejski stracił wiele milionów. Aż wreszcie sprawa wyszła na jaw, bracia Szklarkowie poszli do więzienia i zrobił się wielki skandal, tem większy, że Berlin znajduje się w ogniu walki wyborczej do Rady miejskiej.

Rewelacje poczęły się sypać za rewelacjami. A każdemu chodziło o to, aby przeciwnika jak najgruntowniej umazać biotem świeżo wydobytem na powierzchnię. Zarząd miasta Berlina znajduje się w ręku stronnictw środka i socjalistów, nadburmistrzem jest demokrat p. Böss, który właśnie teraz bawi na wycieczce w Stanach Zjednoczonych. Obie opozycje miejskie więc, prawa jak i lewa, nacjonaliści i komuniści, rozpalili wielki ogień agitacyjny, aby upiec przy nim swoją wyborczą pieczeń. Prasa demokratyczna, górująca w Berlinie poczytnością i zasobami, zachowała się bardzo zręcznie. Nie broniła zgół swoich przyjaciół skompromitowanych, czy też posądzanych, lecz rozszerzyła sieć i zakres rewelacji w sposób tak skuteczny, że skandal z partyjnego stał się zgółą międzypartyjnym.

Okazało się, że bracia Szklarkowie byli ludźmi wesółymi, towarzyskimi i nie czyniącymi różnicy między partjami, jak to w czasie wojny twierdził o sobie Wilhelm II — dowcip Teodora Wolffa w jego ostatnim artykule w „Berliner Tageblatt“. — Bracia Szklarkowie umieli żyć, obcować z ludźmi i zjednywać sobie ich sympatje za cenę relatywnie niską. Jednym ze środków zdobycia popularności była metoda, dosyć już na świecie wypróbowana, urządzania kolacji, libacji i pijatyk z wszelkimi innymi przyjemnościami, które przemawiają w takich wypadkach do smaku towarzystwu złożonemu ze samych panów.

A towarzystwo było bardzo urozmaicone. Gośćmi wesółych i uprzejmych braci Szklarków byli radcowie miejscy i dzielnicowi ze wszystkich stronnictw bez wyjątku. Obok socjalistów, demokratów i ludowców popijali tam zgodnie — łącznie lub oddzielnie — komuniści, narodowi socjaliści, i narodowcy. Poseł niemiecko-narodowy, p. Bruhn, wydawca zawziętego antysemitckiego tygodnia „Die Wahrheit“, stał tak wysoko w estymie i przyjaźni braci Szklarków, że ci zafundowali mu nawet podróż na południe. Prezent był miły lecz przykre są jego następstwa, gdy okazało się, że antysemita uciechy żywota czerpał z kieszeni niewątpliwie żydowskich. Poza tem skompromitowanych jest dwu radnych komunistycznych i jeden narodowo-socjalistyczny, a trudno się dziwić, że byli to właśnie ci, od których zależało rozdawnictwo dostaw miejskich.

Bracia Szklarkowie dbali nie tylko o żołądki swoich przyjaciół, ale i o ich elegancję, a nawet o elegancję ich rodzin, a przede wszystkim żon. Cały szereg radnych i urzędników otrzymał od braci Szklarków garnitury wartości 400 marek za 80 marek. Sam pan nadburmistrz Böss i jego małżonka spra-

wili sobie za pośrednictwem wesółych braci kosztowne futra i obecnie toczy się zawzięta polemika, czy cena zapłaconą została w całości, czy tylko w części.

To jest tylko powierzchnia skandalu. Interesy, które bracia Szklarkowie robili z Bankiem miejskim, obracają się około sum przewyższających znacznie ceny sutych libacji i ulgowych garniturów. Okazuje się, że administracja wielkiej stolicy Niemiec jest zupełnie nieprzejrzysta, że centrala nie wie co robią dzielnice, i naodwrot, a poszczególne instytucje miejskie nie pozostają ze sobą w kontakcie, co zręcznym i wesółym aferzystom w rodzaju Szklarków znakomicie ułatwia ich machinacje. A w ślad za tą aferą wychodzą na jaw inne, niepozabawione pewnej groteskowości. Oto pewien radny skrajny prawicowy otrzymał kilka ty-

Berlin, w październiku 1929.

sięcy marek za pośrednictwo przy dostawie naczyn nocnych.

Burmistrz Böss poci się z pewnością w Ameryce, a podróż rozrywkowa stała mu niewątpliwie kością w gardle. Prasa amerykańska sążnistymi tytułami zwraca uwagę na korupcję w Berlinie, a nieznośni reporterzy nękać nadburmistrza niedyskretnymi pytaniami na temat jego udziału w tej sprawie. Rada miejska uchwaliła wezwać nadburmistrza do natychmiastowego powrotu. Ale magistrat nie zaakceptował tej uchwały, obawiając się złych następstw dla kredytu stolicy Niemiec w Ameryce. Ale fama poszła już w świat, a p. Böss w momencie powrotu do zarządzanego przez siebie miasta nie będzie miał z pewnością miny pewnej siebie, ani wesolej.

R. Z.

Obchód ku czci Pułaskiego w Chicago.

Chicago, 15 października. (PAT). Uroczystości ku czci Pułaskiego w Chicago miały przebieg wspaniały. W gmachu federalnym odbyła się uroczysta akademja, urządzona przez oficjalny komitet uczestników wojny światowej. W czasie akademji wygłosili przemówienia: gubernator Emerson, generał Parker i konsul generalny Stefański. Główna uroczystość odbyła się w stadionie, zwanym „polem żołnierzy“, mieszczącym 200.000 osób. Na uroczystości obecni byli: szef sztabu generalnego Summeral, pułk. Zahorski, prof. Dyboski, poseł Cieplak, konsul Stefański, konsulowie angielski, bułgarski, czechosłowacki i jugosłowiański, przedstawiciele legjo-

nu amerykańskiego i bardzo wiele organizacji polskich. Przemawiał poseł Romaszkiwicz, prof. Dyboski, pułk. Zahorski, poseł Cieplak i konsul Stefański. Oddziały wojsk lądowych i marynarki defilowały, pochyłając sztandary. Wieczorem stowarzyszenie weteranów polsko-amerykańskich podejmowało obiadem delegację polską. Delegaci polscy, w przemówieniach przedstawili rozwój Polski oraz podkreślali konieczność wewnętrzne-go zjednoczenia Narodu polskiego. Po przemówieniach wzniesiono gorące okrzyki na cześć P. Prezydenta Rzeczypospolitej, Marszałka Piłsudskiego i gen. Hallera.

Niemcy stwierdzają sukces dyplomacji polskiej.

Berlin, 15 października. (PAT). Podniesienie poselstwa polskiego w Londynie oraz poselstwa angielskiego w Warszawie do godności ambasad wywołało żywe komentarze na łamach prasy niemieckiej. Dzisiejsze dzienniki, w tytułach do depesz swoich korespondentów podkreślają, zgodnie donosząc znaczenie dyplomatycznego sukcesu Polski, pisząc o Polsce, jako o wielkiem mocarstwie, zapowiadając jednocześnie aktualizację sprawy zamiany poselstwa niemieckiego w Warszawie na ambasadę.

Warszawski korespondent „Germanji“ stwierdza, że sprawa utworzenia ambasady angielskiej w Warszawie stała się aktualną, tem bardziej, że Niemcy nosili się z tym samym zamiarem.

Londyn, 15 października. (PAT).

Wielka eksplozja pod Paryżem.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 października. Z Paryża donoszą: We wtorek przedpoł. wskutek eksplozji wielkiego zbiornika gazowego, wielki warsztat samochodowy fabryki Talbot w pobliżu Paryża wysadzony został w powietrze. Liczba ofiar eksplozji została obecnie dokładnie ustalona. Jak już doniesiono, zabitych zostało 4 robotników, zaś liczba rannych wzrosła do 30. Szczęśliwie, z których 1 znajduje się w stanie beznadziejnym, przewieziono do szpitala, resztę oddano pod opiekę domową.

Co do przyczyny katastrofy, istnieją dwie wersje: według pierwszej eksplodował znajdujący się w piwnicy zbiornik, napelniony ściśniętym powietrzem, wedle drugiej wersji, chodzi o zbiornik, zawierający mieszaninę powietrza i węgla, zbieraną z głównego kotła parowego. Szkoda materialna jest bardzo znaczna, lecz narazie nie można stwierdzić jej wysokości. Około 300 robotników przez najmniej 10 tygodni pozostanie bez pracy.

Tajemniczy komunista.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 października. Przed kilku miesiącami aresztowany został w Warszawie wybitny działacz komuni-

styczny, który podaje się za Dawida Reicha. Osoba tajemniczego działacza budzi ogromne zainteresowanie. Wła-

dze bezpieczeństwa ustaliły, że paszport na nazwisko Reicha jest stałszowany. Do władz bezpieczeństwa napływają bezustannie informacje i doniesienia o tajemniczym działaczu komunistycznym, są one jednak sprzeczne, a nieraz i fantastyczne. Prowadzący śledztwo otrzymali zawiadomienie, że działaczem owym jest Joffe, twórca wielu traktatów pokojowych ze strony sowieckiej, a m. in. i ryskiego traktatu z Polską. Według tego doniesienia Joffe nie umarł w Rosji, lecz ukrywał się zagranicą, a obecnie został wysłany do Polski w specjalnej misji komunistycznej. Wiadomość ta nie może oczywiście znaleźć potwierdzenia, to też nie jest traktowana poważnie. Również mylnem okazało się doniesienie, że aresztowany jest b. współpracownikiem sowieckiej misji handlowej.

Śledztwo poszło w innym kierunku i przypuszczać należy, że tożsamość działacza komunistycznego wkrótce będzie ustalona. Nie ulega jednak wątpliwości, że aresztowany jest jakąś wybitną osobistością wśród działaczy komunistycznych.

AUDJENCJE U PREMIERA.

Warszawa, 16 października. (AW.) Premier Świątalski przyjął wczoraj Ministrów: Matuszewskiego oraz Kwiatkowskiego i odbył z nimi dłuższą konferencję.

PULK. SŁAWEK U MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

Warszawa, 16 października. (AW.) Marszałek Piłsudski, który udał się na krótki wypoczynek do Sulejówka, czuje się dobrze i powrócił do normalnej pracy. Marszałek przyjął pułk. Sławka, z którym odbył dłuższą konferencję.

DELEGACI ZRZESZEŃ SĘDZIÓW U MIN. CARA.

Warszawa, 15 października. (PAT). Minister Sprawiedliwości przyjął w dniu dzisiejszym przedstawicieli Zarządu Głównego Zrzeszenia sędziów i prokuratorów w osobach prezesa dra Morawskiego, dra Krzyżanowskiego, oraz K. Fleczyńskiego, z którymi omówił sprawy związane z organizacją i uposażeniem sędziów.

POSIEDZENIE KLUBU BBWR.

Warszawa, 16 października. (AW.) Jutro w godzinach porannych odbędzie się w Sejmie zebranie klubu B. B. W. R. W godzinach popołudniowych Premier Świątalski urządza herbatkę dla posłów BBWR.

NOWE MUNDURY DLA KOLEJARZY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 października. Minister Komunikacji zdecydował ostatecznie o wprowadzeniu nowego wzoru mundurów dla pracowników kolejowych. Kolor munduru będzie granatowy dla wszystkich pracowników P. K. P. Krój munduru będzie zbliżony do dawnego typu mundurów kolejarzy austriackich. Wprowadzone będą wysokie czapki na wzór włoskich. Mundury niższych funkcjonariuszy będą posiadać kołnierze stojące, gwiazdki i paski srebrne, wyżsi funkcjonariusze — kołnierze wykładane, gwiazdki i paski złote. Każdy rodzaj służby odróżniać się będzie kolorem. Nowe przepisy wejdą w życie dnia 1 października 1930 roku.

Ostatnie wiadomości giełdowe.

Lwów, 16 października. Na giełdzie akc. kursa utrzymane, tend. utrzymana, usp. spokojne.

Na giełdzie zbożowej skromne obroty, tend. utrzymana, usp. ożywione.

Z ostatniej chwili.

Tajemniczy wypadek w Warszawie.

Funkcjonariusz sowiecki ofiarą G. P. U?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 października. Dziś o godzinie 2-giej nad ranem w szalecie na placu Bankowym, jeden z dozorców spostrzegł leżącego w kałuży krwi osobnika z poderżniętym gardłem. Niedaleko leżała okrwawiona brzytwa. Wezwane pogotowie ratunkowe przewiozło owego człowieka do szpitala, gdzie poddano go natychmiast operacji i zszyciu ran, ratując mu życie. Przy rannym znaleziono paszport sowiecki, opiewający na nazwisko Piotra Łankowa. Stwierdzono, że przybył on z Paryża. Podczas skrupulatnych oględzin nie ustalono, by Łankow popełnił samo bójstwo, brzytwa bowiem nie spoczywała w zaciśniętej kurczowo dłoni, jak to zwykle bywa w podobnych wypad-

kach, lecz leżała dość daleko. Również na rękach nie było śladów krwi. Dotychczasowy przebieg śledztwa idzie w kierunku ustalenia ewentualnego tła politycznego tego wypadku. Łankow przybył do Warszawy z Paryża za paszportem sowieckim i jest funkcjonariuszem jednej z sowieckich placówek dyplomatycznych. Dalsze dochodzenia idą w kierunku ustalenia, z czyjego ramienia był wysłany Łankow i w jakim terminie miał się zgłosić w Moskwie. Nie jest wykluczone, że Łankow został napadnięty przez wysłanników GPU, którzy mieli polecenie zgładzenia go. Sprawa wyjaśni się prawdopodobnie dziś lub jutro, skoro ranny odzyska całkowicie przytomność.

Dekret o zwołaniu Sejmu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 października. Jak się dowiadujemy, dziś lub jutro ukaże się

dekret P. Prezydenta Rzplitej, zwołujący Sejm i Senat na sesję budżetową.

Posiedzenie Prezydium Klubu B. B. W. R.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 października. Dziś przedpołudniem odbyło się w mieszkaniu pułkownika Sławka posiedzenie prezydium Klubu BBWR. Bardzo obszerny porządek dzienny obejmował sprawy polityczne w związku z wytworzoną sytuacją i zbliżającą się sesją Sejmu. Omawiano również sprawy,

które jutro będą poruszone na posiedzeniu plenarnym Klubu. Na posiedzeniu tem pułkownik Sławek wygłosi dłuższy referat o sytuacji politycznej, poczem omówiona zostanie taktyka Klubu podczas zbliżającej się sesji Sejmu.

Po upadku „Boden“.

Miała swe świetne czasy. Zmudną, dziesiątki lat trwającą, ostrożną i zapobiegliwą pracą stworzył Ritter von Taussig z wiedeńskiej „Bodencreditanstalt“ instytucję sui generis. Przez swą słynną potem na świat cały politykę resursową zbudował nowy typ banku; banku bez zakładów filjalnych, o wybitnej pewności i stałości. Rezerwy wynosiły stale kilkakrotnie więcej, niż kapitał akcyjny; drobnymi interesami pogardzano, zabrakło dwóch wielkich koleży a zwłaszcza zarząd wielkiego majątku Habsburgów był dostatecznym źródłem sił żywotnych banku. Największe przed-

siębiorstwa przemysłowe, jak „Steyrische Waffenfabrik“, „Towarzystwo żeglugi na Dunaju“, „Fanto“ jakoteż cały szereg przedsiębiorstw włókienniczych i cukrowniczych ściśle były związane z bankiem, który także zagranicą a przede wszystkim w Anglii i Ameryce jak najlepszej zażywał sławy i wspaniałami cieszył się koneksjami.

Teodor Ritter von Taussig zamykał oczy bez niepokojów i troski o dalsze losy banku.

Potem przyszedł Sieghardt. Syn rabin z Śląska, wywędrowawszy do Wiednia, poświęcił się karierze finan-

sowej i osiągnął wcale podrzędne stanowisko w ministerstwie skarbu. Po dziesięciu latach, wydobył go z ukrycia ówczesny prezydent ministrów Körber i młody urzędnik w ciągu dwóch lat awansuje z sekretarza ministerjalnego na szefa sekcji. Wpływ jego rośnie coraz bardziej i ostatecznie zyskuje prawo bezpośredniego wstępu do cesarza, bez meldowania się. Stary cesarz Franciszek Józef spełnia najgorętsze życzenie zdolnego szefa sekcji i dr. Rudolf Sieghardt zostaje mianowany dyrektorem Bodencredit Anstalt.

Kiedy wstąpił na tron Karol, pierwszym z jego czynów była dymisja Sieghardta. Obejmuje swe stanowisko ponownie dopiero po przewrocie i musi patrzeć na to, jak przed kilku dniami jego instytucja wykreślona zostaje z listy banków.

„Boden“ — jak ją popularnie nazywano w Wiedniu, — przestała istnieć. Zgubą tej instytucji stał się w pierwszym rzędzie szalony rozmach, z jakim poczęła w latach ostatnich uprawiać swe interesy. Dysproporcja między własnymi zasobami banku a nakładami pieniężnymi, jakich wymagało dążenie do opanowania całego niemal przemysłu austriackiego oraz utrzymywanie ogromnego koncernu przemysłowego, — musiał przedejczyć później wyrzucić swe zgubne skutki. Osobista ambicja Sieghardta odegrała przy tem niepoślednią rolę. Toczył zaciętą walkę z przedstawicielami powojennego kapitału, Castiglioni i Boslem. Walka ta, prowadzona przedewszystkiem na giełdzie, kosztowała „Boden“ miliony; Castiglioni i Bosel upadli, ale pociągnęli za sobą Sieghardta.

Koła finansowe Austrii były już od dawna przekonane, że Bodencredit Anstalt nie da się utrzymać jako

samodzielne ciało gospodarcze zwłaszcza po ostatnim przesileniu politycznym w Austrii, kiedy nastąpiło masowe wycofywanie wkładek i wypowiedzenie kredytów zagranicznych.

Bank stanął w obliczu upadku, ale nie runął. Na ratunek pospieszył mu rząd austriacki, który nie mógł dopuścić do krachu ze względu na opinię Europy. Energiczne wystąpienie nowego kanclerza, Schobera, spowodowało, że w Austrii nie nastąpiła katastrofa finansowa, kto wie, czy nie większa, aniżeli owa, która się wydarzyła swego czasu z powodu spekulacji frankiem. Kanclerz Schober powziął myśl przyścia z pomocą zagrożonemu bankowi przez sfuzjonowanie go z austr. Zakładem Kredytowym. Prezydent Austr. Zakładu Kredytowego, Louis Rotszyl i dyrektor tegoż banku, Neurath zgodzili się na przejęcie Bodencredit Anstalt, ale pod dość ciężkimi warunkami: Za cztery akcje Boden Credit Anstalt wartości nominalnej 220 szylingów daje Credit Anstalt jedną swą akcję wartości nominalnej 40 szylingów. Akcjonariusze tracą więc 4/5 swego kapitału ale za to wszystkie wkładki Bodencredit Anstalt zostały uratowane i szeroka publiczność została uchroniona przed stratami.

Tak więc „Boden“ przestał istnieć. Państwo austriackie, które w Pocztowej Kasie Oszczędności nagromadziło 170.000 jego akcji, ponosi ogromną stratę, akcjonariusze tracą około 80 milj. szylingów, 300 urzędników znajduje się na bruku, bo Credit Anstalt obejmuje z 800 tylko 500, — wielkie wartości, nagromadzone przez dwie generacje idą na marne. Ale mimoto wszystko w tej wyjątkowej, ciężkiej, wprost katastrofalnej sytuacji, mogą w Wiedniu mówić o szczęściu.

Bnl.

Rząd Rzeszy zwraca się przeciwko plebiscytowi w sprawie planu Younga.

Berlin, 15 października. (PAT). Biuro Wolffa ogłasza odezwę przeciwko akcji plebiscytowej kół prawicowych, podpisaną przez członków gabinetu z kanclerzem Muellerem na czele, przez premiera pruskiego Brauna, prezydenta banku Rzeszy Schachta oraz licznych przedstawicieli świata politycznego, gospodarczego i naukowego.

Odezwa, wskazując na sukces polityki porozumienia, zwraca się w tonie zdecydowanym przeciwko plebiscytowi, jako dążeniu do obalenia dotychczasowej polityki Niemiec, zagrażającemu rozwojowi Niemiec. Akcję plebiscytową określa odezwa jako potworność i próbę demagogii najgorszego gatunku.

STANISŁAW ŁEMPICKI.

Po zgonie wielkiego dziennikarza.

Śmierć ś. p. Czesława Jankowskiego wywarła wrażenie w całej Polsce, a szczególnym bólem przejęła Wilno, z którym zmarły związany był przez kilkadziesiąt lat życia i pracy.

Pogrzeb nieodżałowanego pisarza i dziennikarza odbył się przed kilku dniami sumptem Rządu i m. Wilna, a nekrologi, wspomnienia, telegramy z różnych stron Państwa naszego, publikowane w prasie, dowodzą, że mamy do czynienia z poczuciem straty naprawdę wielkiej, niepowetowanej tak prędko.

Czytając gorące, jednoznaczne słowa o ś. p. Zmarłym, czuje się, że tu zgłosiła jakaś »wielkość«; ale czy naprawdę »wielkość«, a jeśli tak, to na czym ona polegała?

Oto ś. p. Czesław Jankowski był wielkim polskim dziennikarzem, osobistością w świecie dziennikarsko - publicystycznym zakrojoną na skalę jak najwyższą.

Nie dlatego zaś był »wielkim dziennikarzem«, że przez pięćdziesiąt kilka lat pracował przy dziennikarskim biurku, że był współpracownikiem stałym czy przygodnym tyłu pism polskich, że redagował sam poważne organy opinii publicznej i pióra nie wypuścił z ręki po ostatnie dni swoje. To byłoby jeszcze za mało do mierzenia go miarą wielkości.

Zgoła czem innym wybił się ś. p. Zmarły na czoło polskiej prasy i publicystyki: był dziennikarzem z Bożej łaski, z talentu pierwszorzędnego, z przekonania i ukochania najserdeczniejszego; był człowiekiem, którego bogata wiedza, doświadczenie życiowe, zdolności znakomite, styl u nas prawie wyjątkowy — rozlśniwały się, roziskrzyły i paliły pełnym blaskiem właśnie na niwie dziennikarstwa i prasy.

Wyszedł z rodziny ziemiańskiej, z ukochanej, przez siebie, Ziemi Oszmiańskiej, — mógł zostać ziemianinem; otrzymał wykształcenie europejskie, które predestynowało go do stanowisk wybitnych i kariery, — nie chciał być wysokim urzędnikiem, ani odgrywać zbyt czynnej roli w polityce; miał talent poetycki niepośledni, pióro posłuszne, falujące za każdym drgnieniem myśli, mieniące się wszystkimi pięknościami stylu, jak tęcza różnofarbna, — nie oddał się jednak poezji i beletryście, chociaż był i tutaj dużej miary mistrzem, chociaż kusily go one przez całe życie.

Poświęcił się dziennikarstwu i jemu oddał w ofierze wszystkie siły swej bujnej, szlachecko - pańskiej natury, wszystkie poloty swej duszy, zasobnej i bogatej, jak mało która.

Znał doskonale ciężką i beznadziejną

sławy karmioną rolę prawdziwego dziennikarza; wiedział, że w zapomnienie idą te kawały serc ludzkich gorących, te wysiłki myśli, te szkarłatne talenty, które się rzuca na mijające, jak dzień, i płynące, jak fala, łamy czasopiśmiennictwa.

Wszakże sam napisał raz takie głębokie słowa o prasie i jej pracownikach:

»O! gdyby te stosy bibuły prasowej, przepojone bardziej, niż farbą drukarską, mózgiem, krwią serdeczną i technieniem talentu, przemówić mogły. Gdyby czyje pióro benedyktyńsko-syntetyczne odtworzyło kiedy ten chorał potężny, grzmiący od lat po krajach kulturalnych. Gdyby czyje ucho, łowiące po łebkach »wiadomości« i »sensacje«, raczyło wsłuchać się w tę potężną orkiestrę, wśród której buńczuczne i puste wewnątrz tamtamy grają zespół z najwyszukańszych i najdrogocenniejszych instrumentów blachą szczerosrebrną oraz strun nieścigłą subtelnością! O! gdyby la feuille volante dziennika nie była istotnie tą kartką ulotną, co się ją wzrokiem roztargnionym przebiega, mnie i rzuca obojętnie przez ramię, by chwycić — już nadlatującą kartę nową!... Gdyby cudem jakim, przez przetak sprawiedliwości i pietyzmu przesłać ten olbrzymi już dziś zbiornik, ba! skarbiec zwany »prasą«. — Jaka urosłaby góra ziaren złotych, jaką bryłę złotej wszechświatowej literatury utworzyłyby te rozproszone.

na wieki wieczne pozamulane, w prochach plew pogrzebane ziarna«.

Zdawał sobie sprawę z doczesności i nietrwałości tego wszystkiego, co dziennikarz z siebie daje, a jednak zawód ten stał mu się namietnością, pasją najsłachetniejszą, umiłowaniem każdej chwili dość długiego żywota.

Ś. p. Czesław Jankowski był dziennikarzem w takim stylu, że podobne jemu talenty i indywidualności dziennikarskie zjawiają się w Polsce raz na lat wiele, bardzo wiele, a w Europie możnaby je policzyć na palcach. Dlatego to prasa pisze po jego zgonie: »Tak, jak ty, nikt już pisać nie będzie«.

Potrafił zaś pisać o wszystkim; ale też do wszystkiego, do każdej kwestji, przystępował w sposób własny, swoisty, z całą świeżością i niepospolitą swą wyjątkową indywidualnością; umiał chwycić duszę każdej sprawy, czy to literackiej, artystycznej, kulturalnej, czy społecznej lub politycznej; dane mu było z natury czy z natchnienia osobliwego — przetać każdą rudę tematu na kruszec własny, cenny, połyskujący blaskami szczerotłotem.

Jego artykuły, rozprawy, feljetony i traktaty dziennikarskie licza się na tysiące, rozrzucone są, niby rozsuty, ogromny sznur pereł i krwawych koralu, po prasie warszawskiej i wileńskiej i petersburskiej, w »Kurjerze Warszawskim«, i »Tygodniku Ilustrowanym«, »Czasie«, »Słowie«

Film dźwiękowy.

W galerji Luxemburga w Warszawie przed kinem Splendid i obok, jest tlołk. Miejsce to skupia szereg atrakcyj. Z jednej strony mieści się tam Qui pro Quo, obok jakiś inny mniej znany kabaret, a w głębi kino, które pierwsze w Polsce produkuje się amerykańskim filmem dźwiękowym. Ceny są podniesione a atmosfera uroczysta. Nawet kasjerka i mali umundurowani chłopcy, wskazujący miejsca, wydają się partycypować w godności szerzycieli cywilizacyjnych zdobyczy. Na sali jest cicho i zasadniczo wolno tylko wchodzić w przerwach między dwoma programami. Ale dla spażniających się robi się wyjątki, a wyjątki te obejmują wszystkich, którzy się spóźnią.

Wyświetlano i reprodukowano słynnego „Śpiewającego błazna”, film dźwiękowy amerykański z Al Joisonem w roli tytułowej, który producentom braciom Warner (ze Wschodniej Małopolski zdaje się) napędził kilka milionów dolarów do kieszeni, wysunął ich na czoło produkcji amerykańskiej, zatrzęsł podstawami filmu dotąd niemego i egzystencją niemych gwiazd, które muszą dziś zdawać egzamin z sztuki mówienia.

Popyt na sztuki, których bohaterami są komici i kłowni, jest bardzo znaczny. W Teatrze Polskim artyści ze świetnym — słowo to jest zbyt blade — Jaraczem — w roli głównej błazna zapelniali widownię po sześćdziesięciu i kilku przedstawieniach. Pomówimy o tem zresztą z okazji bliskiego wystawienia tej sztuki we Lwowie.

Temat blażeńsko-śpiewacki, użyty w tym filmie dźwiękowym, wypływa zresztą nie tylko ze spekulacji na gust publiczności, ale i z właściwości filmu, który przestał być niemym. Śpiew wypada w nim znacznie lepiej niż dialog. Śpiew z wcale już znaczną precyzją odzwierciedla stany duszy ludzkiej, gdy dialog we filmie dźwiękowym chwilami skrzypi i chrypi, nie oddaje odcieni, nie pozwala operować głosem, ani różnicować głosów. Śpiew natomiast bohatera Al Joisona wywołuje chwilami głębokie wrażenie i wzruszenie.

W paru pieśniach wyraża on stan swojej duszy. Raz wobec zebranej w kabarecie publiczności śpiewa pieśni, których adresatką jest jego obecna na sali ukochana nadewszystko żona. Potem stosunki małżeńskie się psują, i to

znów odbija ię w pieśni. Śpiewający błazen jest czułym i kochającym ojcem. Śpiewa, aby uśpić małego synka, śpiewa, gdy ten leży złożony chorobą, i śpiewa w nocy w kabarecie, wróciwszy ze szpitala, w którym synek jego właśnie skonał. Po czarnej twarzy — ukształtował się bowiem na murzyna — spływają łzy, publiczność szaleje z zachwytu, gdyż nigdy jeszcze nie słyszała pieśni śpiewanej z tak przejmującym uczuciem. A śpiewak za kurtyną, która się opuściła po skończeniu numeru, pada zemdlony. Idea nie nowa, ale wykonanie pełne życia i prawdy, a wrażenia odniesione pozwalają przypuszczać, że przed filmem dźwiękowym stoją otworem dalekie i wielostronne możliwości.

Z dialogiem, jak mówiłem, jest gorzej. Nie zawsze — tak się nam zdaje — głos schodzi się z postacią i czasem w dziwnej dysharmonji pozostaje z dwoma jej wymiarami. Lecz chwilami w miejscach bardziej udatnych do dwu tych wymiarów zdaje się dodawać trzeci i oto przez chwilę odnosimy wrażenie, że nie cień mamy przed sobą na płótnie, lecz że wychyla się ku nam żywy, pełny człowiek.

Dźwięki akompaniujące — szmery na sali, okłaski, — wydają się nadciągać z dali, leżącej daleko w tyle za artystami, znajdującymi się na pierwszym planie.

Podróże kolejami bez biletów.

Ministerstwo komunikacji rozpoczęło energiczną akcję przeciwko — jak się okazało — bardzo szeroko praktykowanemu nielegalnemu przejazdowi na t. zw. „gałę” na kolejach. W wyniku tej akcji wykryto kilka zorganizowanych szajek, które za nielegalnymi biletami przewoziły całe transporty pasażerów na kolejach.

I tak: w Poznaniu zlikwidowano szajkę z niejakim Szaokiem Tullerem na czele, który handlował zużytemi biletami komunikacji zagranicznej. Biletów takich dostarczał m. in. kontroler biletowy dyrekcji warszawskiej, Kazimierz Jabłoński.

Najwięcej atoli przejazdy „na gałę” praktykowane były na liniach podmiejskich Warszawy. Na linii Warszawa Wsch. — Mrozy grasowała banda z niejakim Palmą na czele. Wszedł on w po-

A odnosi się również wrażenie, iż pracowano nad tem, aby postacie w zdjęciach wychodziły w sposób możliwie plastyczny, aby uprawdopodobnić używanie przez nich słowa. Zbędną jest rzeczą chyba stwierdzać pełną zgodność muzyki z obrazami w dosyć częstych i długich chwilach niemych. Zespolenie scen niemych z mówionymi tak, aby współdziałały ze sobą i nie tamowały w stosunku do siebie odniesionych wrażeń, jest jednym z najważniejszych i najbardziej skomplikowanych zadań, które film dźwiękowy ma do rozwiązania. Reżyserja filmowa, układ scenariuszy, kolejność i montaż obrazów, wszystko to przystosowywa się do nowej ewolucji filmu, który ma przyszłość przed sobą, przyszłość, lecz nie monopol, gdyż mimo wszystko wydaje mi się rzeczą pewną, że obok filmu dźwiękowego, film niemy będzie miał pełną możliwość utrzymania się i że w ten sposób rozwijający się tak wspaniale dział sztuki znajdzie nowe tereny tworzenia i oddziaływania, nie opuszczając starych. A przytem film niemy górować będzie nad dźwiękowym międzynarodową zrozumiałością gestów i ruchów, gdy film dźwiękowy stanie się pobudką do rozwoju całej sieci filmów narodowych. A obok tych dwu głównych form będzie miejsce na cały szereg form pośrednich jak filmy ilustrowane dźwiękami i t. d.

W. J.

Okólnik Ministra Składkowskiego.

Pan Minister Składkowski okólnikiem do panów Wojewodów polecił wyrazić podziękowanie tym wszystkim władzom i innym czynnikom, którzy zrozumieli jego myśl, rzuconą przed dwoma laty: poprawienia stanu zdrowotnego i wyglądu miasta, równocześnie w tym okólniku wezwał jeszcze raz wszystkich tych, którzy nie zastosowali się do jego zarządzeń w powyższym przedmiocie, by dołożyli wszelkich starań do usunięcia tego, co przez ich opieszałość dotąd nie zostało uskutecznione. Ostateczny termin uporządkowania kraju upływa dnia 1-go grudnia r. b.

Z sali sądowej.

PROCES O FAŁSZERSTWO TESTAMENTU.

W poniedziałek 14 b. m. rozpoczął się w Przemysłu proces o fałszerstwo testamentu ś. p. Tyszkowskiego. Rozprawa została odroczone na jeden dzień.

W drugim dniu procesu, t. j. wczoraj, przybył na rozprawę oskarżony Konopka, którego doprowadzono z sanatorium i który, wedle orzeczenia lekarza sądowego w Krakowie, może jawić się na rozprawie i jest normalny.

Prokurator wnosi o aresztowanie Konopki, trybunał jednak po naradzie uchwalił pozostawić Konopkę na wolnej stopie, tylko pod dozorem.

Następnie odczytano wyrok Sądu Najwyższego w Warszawie, poczem przystąpiono do odczytania aktu oskarżenia.

„Umundurowanie jednostek Przysposobienia Wojskowego”. Warszawa, 1929. Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy. Cena 1 zł. Niedawno ukazała się książka o charakterze instrukcji, zawierająca wyczerpujące informacje i dane o ubiorze jednostek przysposobienia wojskowego. Praca dzieli się niejako na 2 części: opisową i ilustracyjną.

Pierwsza opisowa zawiera rozdziały o noszeniu munduru p. w., zachowaniu się noszących mundur p. w., opis ubioru członków i członkiń p. w., opis dodatków do ubioru oznak, wreszcie dane o umundurowaniu rezerwistów, instruktorów p. w.

W części ilustracyjnej mieści się 25 rysunków ubioru oddziałów p. w.

Instrukcja została zatwierdzona do użytku służbowego przez II. Wiceministra Spraw Wojskowych.

warszawskiem i wileńskim, »Kraju«, »Kurjerze Litewskim« i t. d.; ale mistrzem i niezrównanym był przede wszystkim w feljetonie — ten prawdziwy król feljetonu polskiego, za którym szli potem, jako pokolenie młodsze, Dębicki, Makuszyński, Wasylewscy.

Feljetony ś. p. Jankowskiego grały wszystkimi barwami i odbłyśkami złożonej, skomplikowanej duszy ich autora; były w nich wszystkie elementy, składające się na umysłowość i talent Zmarłego. Pieniła się w nich delikatna, dyskretna pianka galicka lotność, bystrość i subtelność w ujmowaniu zagadnień, wytworny, świetny dowcip, ironia aksamitna, ale tnąca, jak szpada, zabójcza, jak cios pierwszorzędnego fechtmistrza; snuła się w nich melancholija duszy wiecznie tęskniącej i niesytej, poezja prawdziwego poety, zachwyt i upojenie artysty wrażliwego na każde piękno. A przy całej kulturze i umysłowości zachodniej przemawiała w jego feljetonach i artykułach stara rasa polska i polska dusza, rozedrgana wszystkimi strunami ojczystej lutni; wzywał z nich i butny, zagorzały szlachcic, co się i djabła nie boi, i rycerz jakiś bez zmy, i katolik, wierzący tak, jak tylko Polak wierzyć potrafi, i miłośnik straszliwej ziemi ojczystej, jej historii, przeszłości, pamiątek, tradycji, i śpiewak przedziwny polskiej przyrody, jej wiosny i jesieni, pól, kwiatów, ptaków, każdego uroku

niepochwytnego dla innych.

»Wspaniały typ szlachcica«, — pisze o ś. p. Jankowskim Stanisław Mackiewicz — »to cudne ożenienie najsztelniejszego rokoko XVIII wieku — z siną melancholją naszych pól. Marmurowy, finezyjny pałacyk »rokoko« zaginiony, zaplątany, zasypany liśćmi naszej jesieni«.

Dla Litwy miało pióro Jankowskiego znaczenie szczególne. Opuszczał ś. p. Zmarły tę Litwę często, nieraz na lata całe; zbiegał Europę, mieszkał w Paryżu, Petersburgu, Warszawie, zajmował ważne posterunki w innych stronach kraju; ale dusza jego wracała zawsze, po szlaku tęsknoty, na Litwę, w mury drogiego Wilna.

I on sam wracał także: do ojczystych Polan w Oszmiańskim, a przede wszystkim do Wilna. Pracował w tem Wilnie za czasów niewoli, działał wybitnie i owocnie w ówczesnym życiu polskim na Litwie; tutaj wrócił też po zmartwychwstaniu Polski, jako siewca pożyteczny a wierny, i tutaj został — jak oni wszyscy, ci tamtejsi — na Rossie. Skonał wpatrzony w obraz Matki Boskiej, jako relikwia przechowywany od paru stuleci w rodzinie, a gdy siedł na wieczny spoczynek, grały mu po drodze dzwony wileńskich kościołów.

»Nie mieliśmy bardziej autentycznie tutejszego pisarza« — oto głos jednego z pism wileńskich. »Nie mieliśmy w polskim Wilnie, Oszmianie, białoruskim Mińsku, litewskim Ko-

wnie, drobnoszlacheckich Ejszyskach poety, o którym wszyscy razem moglibyśmy słusznie powiedzieć: Nasz«.

Zdolności i zainteresowania literackie Czesława Jankowskiego miały rozpiętość szeroką. Pamiętamy doskonale z naszych lat dziecinnych i młodzieńczych tomiki jego poezji: »Capriccio«, »Rymów nieco«, »Wiersze Niektóre«, utwory poety wytwornego i czującego głęboko; znana jest jego czterotomowa monografia »Pamięć Oszmiański. Materiały do dziejów ziemi i ludzi« (jedna z pierwszych w tym rodzaju), o której, aż dziw, że zapomniano w uroczystych dniach jubileuszu Batorowskiej Wszechnicy; z zainteresowaniem żywym czytało się jego broszury polityczne, jego zapiski, pamiętniki, notatki, szkice (choćby przytoczyć książkę »Z dnia na dzień«); ale i poezja i wiedza i polityka i gawęda najmielsza, niezapomniana, była w jednym prześlicznym stopie dopiero w jego twórcach dziennikarskich.

Tutaj jaśniała też pyszna, rdzenna, macierzysta, z ziemi i krwi wzięta, polszczyzna Czesława Jankowskiego, w którą sam patrzył rozmiłowany, tworzący.

Był wielkim dziennikarzem. Jako człowiek walki, jako mąż o niezaprzeczanej odwadze cywilnej, jako człowiek wierny swej duszy i niewstydzący się iść za jej najlepszym podszeptem wbrew doktrynom, »niewzruszonym zasadom partji« i względem osobis-

tym — miał wielu nieprzyjaciół i krytyków, podobnie jak nie brakło mu przyjaciół gorących i wielbicieli najszczerzych. Nie liczył się z ludzką nienawiścią i małą, złośliwą niechęcią; spójrzal i przechodził mimo...

Był konserwatystą i katolikiem, ale owiewała go idea postępu, liberalizmu, piękności i tolerancji. Walczył, unosił się, ale nie zaciętrzewiał się ani w nacjonalizmie, ani w ekskluzywności wyznaniowej. Za trumną jego szły Litwini, Białorusini, Żydzi, Karaici i Muzułmanie.

Był wiecznie młody aż do zgonu. Dożył 72 lat życia, toczył heroiczną walkę z straszną, długą chorobą, cierpiał okropnie, — ale młody uśmiech nie zniknął z jego cierpiącej twarzy; do ostatniej chwili niósł w swoich »Przechadzkach po Wilnie« (feljetonach w »Słowie«) czytelnikom swoim pęk kwiatów i promyków w dłoni...

Umiał żyć, brać pełnemi rękoma piękność i rozkosz życia, a potem dawać ją innym, przetworzoną w ogniu swej gorącej i ideałów pełnej duszy.

Umarł w zgodzie z Bogiem i ludźmi i z tą duszą własną, jak umierali niepospolici ludzie dawnych czasów. Nad grobem nie mówiono mu mów, a grono Schuberta, Masseneta, Mozarta. Tak chciał przed śmiercią — ten człowiek harmonji, która wygładza i wyprostowuje wszystkie życiowe zmarszczki i fałdy w duszy ludzkiej.

Był napewno jednym... z ostatnich.

KRONIKA

Październik

16

Środa

KALENDARZ

Rz.-kat. Gawła

Gr.-kat. Djonysya

Wschód słońca g 6 m 01

Zachód " " 16 " 41

Długość dnia g 10 m 33

LWOWSKA

TEATR WIELKI.

Środa, 16 października, o godz. 7:30: „Baron Kimel”; tani dzień, 50% zniżki.

Czwartek, 17 października, o godz. 7:30: „To możesz opowiadać swojej babci”, wielka rewja H. Zbierzchowskiego w 22 obrazach (premiera).

Piątek, 18 października, o godz. 7:30: „To możesz opowiadać swojej babci”, wielka rewja H. Zbierzchowskiego w 22 obrazach.

Sobota, 19 października, o godz. 3:30: „Spazmy modne”, przedstawienie dla młodzieży szkolnej.

Sobota, 19 października, o godz. 7:30: „To możesz opowiadać swojej babci”, wielka rewja H. Zbierzchowskiego w 22 obrazach.

Tani dzień w Teatrze Wielkim. Dziś po raz ostatni po cenach 50 proc. niższych pełna humoru operetka Waltera Kollo „Baron Kimel”, w pierwszorzędnej reprezentacji artystycznej z Korabianką i Tatrzańskim na czele.

Sejm pijacki. Wśród lubych pijaków naszego miasta zapanowało niebawale podniecenie. Filip Kuligowski, nastroiwszy świetnie swe gardło i gitarę zwołuje ich wszystkich na sejm pijacki, który się odbędzie w czwartek podczas przedstawienia rewji Henryka Zbierzchowskiego w obrazie pod tytułem: „U Atlasa”. Każdy będzie miał sposobność wypowiedzieć tam swe pijackie credo, przy użyciu mnóstwa kalafonii. Podobno wszyscy, nawet najzwyklejsi pijacy, chcą wystąpić godnie na tym wieczorze, wstrzymując się do czwartku z użyciem trunków. Z powodu tego kilka knajp w mieście poważnie się zachwiało. I Teatr Wielki chwile się i trzęszechy od kilku dni z powodu prób generalnych z rewji, zwłaszcza, gdy do finalnego tańca wraz z baletem staną szampioni najcięższej wagi z dramatu, opery i operetki. Czwartkowa premiera zapowiada się sensacyjnie. Spodziewany jest również duży zjazd posłów wszystkich partii w celu wzięcia udziału w sketczu pt. „Narodowa zgoda”.

TEATR MAŁY.

Środa, 16 października, o godz. 7:30: „Proces Mary Dugan”.

Czwartek, 17 października, o godz. 7:30: „Proces Mary Dugan”.

Piątek, 18 października, o godz. 7:30: „Proces Mary Dugan”.

Sobota, 19 października, o godz. 7:30: „Proces Mary Dugan”.

Z Teatru Małego. Dziś i codziennie sensacyjna rozprawa pt. „Proces Mary Dugan” z p. Malanowiczem w roli tytułowej. Doskonałe typy tworzą pp. Rasińska, Dobrzańska, Lewicka, oraz pp. Kwiatkowska, Szynkler, Strzelecki. Publiczność niezwykle ożywiona po szeregu silnych wrażeń, opuszcza salę Teatru Małego dyskutując nad przebiegiem tego niezwyklego przewodu sądowego. Żywa wymiana zdań dowodzi, że sztuka ta przez długi czas utrzyma się na ataku Teatru Małego dzięki reżyserji R. Zyteckiego.

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Nieśmiertelna miłość”.
CASINO: „Władczyni miłości”.
CHIMERA: „Czar grzechu”.
COLOSSEUM: „W szponach złotych diabłów”.

FATAMORGANA: „Adjutant”.
GRAZYNA: „Pod modrem niebem Argentyny”.

KOPERNIK: „Dziewczyna z baru”,
II. „Daj gazu” (więcej pary).
LEW: „Książę student”.
LUNA: „Skazańcy”.

MARYSIENKA: „Dziewczyna z baru”,
II. „Daj gazu” (więcej pary).
OAZA: „Pat i Patachon jako strażnicy”,
oraz „Miłość w przyrodzie”.

PALACE: „Ucieczka od miłości”.
PAN: „Piętnaście minut strachu”.

PASAZ: „Władca skalnej doliny”.
POLONJA: „Żeński batalion śmierci”.

PROMIEN: „Bohaterka sensacyjnego procesu”.

STYLOWE: „Uwodzicielka”.
UCIECHA: „Goniec cesarski”.

Kursy Pracy społecznej. Dnia 17 bm. o godz. 6 wieczór odbędzie się w lokalu I. państw. semin. nauczycielskiego im. A. Asnyka, ul. Sakramentek 7, uroczyste rozpoczęcie Kursów Pracy społecznej, urządzanych przez Referat oświaty i wychowania obywatelskiego Pracy Kobiet. Kierownictwo Kursów prosi o przybycie tak nowoogłoszonych słuchaczy, jak i tamtegorocznych uczestników Kursów.

Korporacja gospodnio-restauracyjna i pokrewnych zawodów we Lwowie zawiadamia zainteresowanych, że w sprawie dalszych prologat zredukowanych koncesyj na rok 1930, należy wnieść podania do władz skarbowych, zaś odpisy tychże składać w sekretarjacie Korporacji, Rynek 28.

Zarząd „Sceny Gwiazdy” pragnąc powiększyć swój zespół, uprasza chętnych a rutynowanych amatorów i suflerów o zgłoszenie się do Stow. „Gwiazda” (Franciszkańska l. 7) we wtorki w godzinach wieczornych od 8 do 9-tej u sekretarza „Sceny Gwiazdy”. Zaznacza się jednak silnie, że praca sceniczna na „Scenie Gwiazdy” mieści się ściśle w ramach amatorstwa i wymaga wpisanie się w poczet członków Stow. „Gwiazda”.

Zużycie wody. W niedzielę dnia 6 bm. przy najniższej temperaturze 12.2 a najwyższej 23.4 zużyto 26.426 m. sześć. wody, 7 bm. przy temp. 11.9 i 24.1 — 28.751 m. sześć., 8 bm. przy temp. 11.5 i 23.7 — 29.980 m. sześć., 9 bm. przy temp. 12.3 i 17.7 — 29.058 m. sześć., 10 bm. przy temp. 7.— i 10.8 — 28.428 m. sześć., 11 bm. przy temp. 6.— i 9.6 28.717 m. sześć., 12 bm. przy temp. 4.5 i 8.2 — 28.736 m. sześć., i w niedzielę 13 bm. przy temp. 4.5 i 10.2 zużyto 24.518 m. sześć. wody.

Włamanie i kradzież. Franciszek Sabik, zamieszkały w cegielni Reisa przy ul. Snopkowskiej 67, doniósł policji, że nieznany sprawca skradł na jego szkodę różne rzeczy, wartości 210 zł. — Z warsztatów firmy „Steyer-Pezet” przy ul. Lyczakowskiej 27 skradziono wczoraj po włamaniu się dynamo-maszynę, oraz zegar godzinowy, wartości 900 zł.

Aresztowania. Do aresztów policyjnych oddano wczoraj: Karola Głubczyka, złodzieja kasowego, poszukiwanego przez policję krakowską, Aleksandra Tomaszewskiego i Natana Barascha za jazdę kolejową bez biletu oraz Józefa Cichowskiego, złodzieja mieszkaniowego, u którego znaleziono w czasie rewizji kurtkę krymską damską, 12 skórek imitacji selskinów, oraz pewną ilość bielizny męskiej. Rzeczy te można rozpoznawać w biurach wydziału śledczego.

Nagły zgon. W realności przy ul. Kleparowskiej 16 zmarł wczoraj nagle niejaki Rudolf Lang. Lekarz dzielnicowy polecił zwłoki odstawić do instytutu medycyny sądowej.

Za niedozwolony handel „literaturą” i „sztuką” pornograficzną przychwycony został agent księgarski Jerzy Busch, zamieszkały przy ul. Listopada 24. Dalsze dochodzenia w toku.

Sprytny kasiarz. Jak już wczoraj donieśliśmy, jeden z ujętych w trafice Weinstocka włamywaczy, Józef Rosenbusch, w czasie przesłuchania poranił się nożem; uczynił to w tej myśli, by dostawszy się do szpitala, stamtąd czmychnąć w świat. Niestety, w szpitalu uznano rany Rosenbuscha za powierzchowne i z powrotem odestawiono sprytnego kasiarza do aresztów policyjnych, skąd powędrował do sądu. Rosenbusch i towarzysze mają również na sumieniu okradzenie składu futer Sockiego przy ul. Akademickiej.

Pożar wybuchł ubiegłej nocy w magazynie Jana Sudhofa przy ul. Akademickiej. Ogień powstał skutkiem krótkiego spiecia przewodów elektrycznych. Spłonęła znaczna ilość lakierów, farb, olejów i etykiet. Szybka interwencja straży pożarnej zapobiegła większym szkodom.

STOLECZNA

Stypendyści zarządu głów. Macierzy Dbając o podniesienie kultury wsi polskiej, rozszerzenie wykształcenia o-

gólnego i wychowania obywatelskiego włościan, zarząd Główny Polskiej Macierzy Szkolnej, zwyczajem dorocznym, wysłał stypendystów do Uniwersytetów Ludowych Towarzystwa Czytelni Ludowych. Kandydatów na stypendystów przedstawiają zarządowi głównemu kresowe Koła Macierzy. Kandydaci rekrutują się z pośród synów gospodarzy wiejskich. Po ukończeniu studiów pracują oni na własnym terenie w charakterze kierowników czytelni Macierzy.

Uzgodnienie projektu o oznakach władz. W dniu 14 bm. odbyła się w Prezydium Rady Ministrów międzyministerjalna konferencja w sprawie ostatecznego uzgodnienia projektów rozporządzeń Prezydenta Rzpltej w sprawie oznak władz, urzędów, zakładów, instytucji i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, oraz w sprawie uzupełnienia rozporządzenia o pieczęciach urzędowych.

Narady studentów chrześcijańskich. W roku 1930-ym obradować będzie po raz pierwszy w Polsce komitet Międzynarodowego Związku Studentów Chrześcijańskich. W komitecie tym zasiada około 50 przedstawicieli wszystkich państw świata. Zwołanie powyższego komitetu na konferencję do Polski należy uważać za dalszy sukces Polski na terenie organizacji międzynarodowych zjazdów i kongresów, tak świetnie zapoczątkowany przez PWK.

Zubry w Puszczy Białowieskiej. W ostatnich dniach nadeszły do zwierzynca w Puszczy Białowieskiej dwie żubryńce, nadesłane z Ogrodu Zoologicznego w Warszawie. W ten sposób Puszcza Białowieska posiada obecnie cztery okazy żubrów — dwóch samców i dwie samice.

KRAJOWA

ZŁOCZÓW. Napad rabunkowy. Tadeusz Ignatowicz emerytowany nauczyciel zam. w Hirniakach pow. Złoczów, wracając z Oleska do domu został napadnięty przez kilku ludzi. Osobnicy ci przewrócili go na ziemię i zrabowali portfel z 250 zł. Sprawcy rabunku Mendiuk Jarosław, Spodenko Ludwik i Kisieja Jarosław zostali aresztowani i odestawieni do Sądu grodzkiego w Olesku.

TARNOPOL. Kradzież listów pieniężnych. Wydział śledczy aresztował onegdaj wskutek doniesienia naczelnika poczty w Tarnopolu, starszego pocztyljona Władysława Kędrę zam. w Tarnopolu przy ul. Kotlarewskiego l. 47, za to, że dopuścił się kradzieży listów zagranicznych w urzędzie pocztowym. Wymieniony został schwytany dnia 5 bm. przez urzędnika pocztowego Władysława Suchego w czasie, gdy skradzione listy otwierał w klozecie a następnie niszczył je i wrzucał do dołu klozetowego. Przy rewizji znaleziono kilka potwierdzeń odbioru listów zagranicznych. Kędrę odestawiono do Prokuratury w Tarnopolu.

TARNOPOL. Włamanie. W nocy z 6 na 7 bm. włamał się nieznany sprawca do sklepu tytoniowego Salamona Teitelbauma w Tarnopolu przy ul. Ruskiej l. 38 i skradł

różne wyroby tytoniowe wart. około 4.000 zł.

BRODY. Morderstwo. Dnia 6 października br. około godz. 20-tej został zamordowany na gościńcu w Suchowoli pow. Brody Łukasz Hulajgrodzki, lic. lat 37. Sprawca zadał mu nożem trzy głębokie rany w plecy. Tłem morderstwa była zemsta osobista. Sprawca mordu Józef Buhaj został aresztowany.

BORSZCZÓW. Nadużycia w Urzędzie gminnym. Lustrator Wydziału Rady Powiatowej w Borszczowie Rachwał Leon wykrył w czasie kontroli ksiąg kasowych w Urzędzie gminnym w Paniowcach pow. Borszczów nadużycia pieniężne polegające na sprzeniewierzeniu kwoty 3.501 zł. przez b. wójta a obecnie sekretarza tejże gminy Wasyła Maksymowa.

TARNOPOL. Zderzenie autobusów. Dnia 7 października br. około godz. 13.30 na drodze Zbaraż-Tarnopol obok Szlachciniec auto ciężarowe firmy „Dziedzic” ze Zbaraża, jadące z Tarnopola w kierunku Zbaraża, najechało na autobus, jadący w kierunku przeciwnym. Wskutek zderzenia autobus został uszkodzony i z jadących trzy osoby odniosły rany.

ZŁOCZÓW. Wielki pożar. Onegdaj wybuchł pożar w zabudowaniach Łabińskiego Michała zam. w Cykowie pow. Złoczów i zniszczył dom, stodołę i stajnię. Pożar rozszerzył się szybko na zabudowania sąsiadów. Spłonęły również nagromadzone w stodołach tegoroczne zbiory. Ogólna szkoda wynosi około 50.000 zł. Podpalenia dokonał z zemsty niejaki Mikołaj Wesołowski z Tuchowa. Po podpaleniu udał się on do domu swej żony Melanii zam. w Cykowie, z którą od 2-eh lat nie żyje i wszedłszy do jej mieszkania wystrzelił z karabinu austr. do śpiącej w łóżku żony, jednak chybił. Został on ujęty przez policję. W nocy z 4 na 5 października br. wybuchł pożar w budynku Jana Razika w Toporowie pow. Radziechów. Pożar zniszczył doszczętnie dom, stodołę, stajnię, trzy brogi siana, cały inwentarz żywy i martwy. Ogólna szkoda wyrządzona przez pożar wynosi około 22.000 zł. Przyczyną pożaru na razie nie ustalono. Zachodzi możliwość podpalenia. Dochodzenie w toku.

TARNOPOL. Rozszarpany granat. Bazyli Czornyj lic. lat 16 z Kurowiec pow. Tarnopol, znalazł w polu granat. W czasie manipulacji granat eksplodował i rozszarpał go w kawałki.

RYPIN. Kurs pracy społeczno-oświatowej. W dniach 3, 4 i 5 października rb. odbył się w Rypinie kurs umiejętności pracy społeczno-oświatowej. Na czele komitetu organizacyjnego stał prezes rady szkolnej powiatowej, ks. kanonik A. Gogolewski. Kurs prowadził p. Józef Stemler, dyrektor Polskiej Macierzy Szkolnej z Warszawy. Uczestników było 69-ciu z pośród duchowieństwa, ziemianstwa z powiatu, oraz inteligencji miejscowej. Nauczycielstwo nie wzięło liczniejszego udziału z powodu nie uzyskania urlopów. Kurs otworzył inspektor szkolny p. Kuzior. Na zakończenie przemawiali: ks. kanonik A. Gogolewski i przewodnicząca Koła Macierzy Szkolnej p. Janina Kretkowska, podnosząc wartość kursu i rozwijając zamierzenia praktycznej pracy w powiecie.

ZAGRANICZNA

SOFJA. Wystawa malarza polskiego. W sali Akademii Sztuki w Sofji otwarto wystawę obrazów artysty malarza Kazimierza Strzeżmińskiego. Na uroczystości otwarcia obecni byli wiceprzewodniczący parlamentu bułgarskiego Dimczew, minister oświaty Najdenow, chargé d'affaires poselstwa polskiego Klimecki, bawiąca w Sofji polska delegacja ekonomiczna i licznie zgromadzona publiczność. Prezes Towarzystwa polsko-bułgarskiego prof. Fadenhecht wygłosił okolicznościowe przemówienie. W pierwszym dniu wystawy sprzedano przeszło 20 obrazów.

PRAGA. Szkoły Czechosłowackie ku czci Edisona. Ministerstwo Oświaty wydało zarządzenie, polecające wygłoszenie we wszystkich szkołach czechosłowackich w dniu 21 bm., jako w 50-tą rocznicę wynalezienia przez Edisona żarówki odczytów na temat znaczenia tego wynalazku dla postępu kulturalnego ludzkości.

MOSKWA. Metody propagandy sowieckiej. O metodach sowieckiej propagandy w Ameryce doskonale świadczy wiadomość kablowa z Moskwy do Associated Press. Jeden z komisarzy rządu sowieckiego w wywiadzie, udzielonym moskiewskiemu korespondentowi wyżej wymienionej agencji poinformował, że rząd sowiecki w 1930 roku 6 i pół miljarda dolarów na budowę fabryk, elektrowni, domów mieszkalnych, szkół oraz na organizację rolnych gospodarstw rządowych. Wyżej wymieniona suma przewyższa o 50% cały budżet Stanów Zjednoczonych.

WIEN. Prawa strona zamiast lewej. „Die Stunde” donosi, że rząd austriacki przygotowuje projekt ustawy, zapowiadający z dniem 1 stycznia 1930 roku w całej Austrii obowiązek jeżdżenia po prawej stronie dróg i ulic i wymijania się z tej strony, a nie, jak dotychczas, z lewej. W ten sposób zrówna się Austria pod względem przepisów komunikacyjnych z państwami zachodnimi Europy. Jak wiadomo, zwyczaj przyjęty w Austrii mijania się z lewej strony przysparzał wiele kłopotów automobilistom cudzoziemskim, przybywającym na terytorium austriackie.

Uchwały Magistratu.

Tanie mięso dla biednej ludności.

Na wczorajszej sesji Magistratu odbytej pod przewodnictwem zastępcy Komisarza Rządu dra Obmińskiego, uchwalono między innymi: otworzyć na placu Krakowskim sprzedaż mięsa mniej wartościowego, zdatnego do spożycia po poddaniu go zabiegom, mającym na celu unieszkodliwienie tego mięsa. W jatce tej nie będzie wolno sprzedawać mięsa pełnowartościowego. Rzeźnikom i masażom nie będzie wolno nabywać mięsa w tej taniej jatce. Zezwolono Piotrowi i Elżbiecie

Mannom na budowę domu parterowego na ulicy Łącznikowej na Bogdanówce, Helenie Baranowskiej na budowę domu parterowego na ulicy Pijarów 49. — Roboty związane z naprawą otwartej hali drewnianej na targowicy miejskiej, powierzono firmie Aleksandra Pawelkiewicza za kwotę 10.133 zł. Uchwalono dalej wykonać roboty reparacyjne w realności miejskiej przy ulicy Paulinów 1, i w baraku dla delożowanych na Persenkówce. W końcu uchwalono szereg subwencji.

Sprzedaż i nabywanie losów

loteryj obcokrajowych są ustawowo wzbronione.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że kolektury, loteryj obcokrajowych rozsyłają pocztą do osób prywatnych zaproszenia do nabywania losów tych loteryj. Ponieważ sprzedaż i nabywanie losów loteryj obcokrajowych są wzbronione (art. 11 ustawy z dnia 26 marca 1920 r. Dz. U. R. P.

Nr. 31 u 1920 r. poz. 180) i stanowią przestępstwo podlegające karze w myśl ustawy karnej skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105 poz. 609), Ministerstwo Skarbu przestrzega przed nabywaniem wspomnianych losów.

Z pamiętnika korsarza.

Stary kapitan Raabe, który dziś spokojnie żyje w Jersey City, był niegdyś jednym z najokrutniejszych korsarzy, którzy wraz z nastaniem względnego stanu bezpieczeństwa na morzach południowych, zniknęli obecnie z widowni. Jako 13-letni chłopak uciekł ze szkoły, włóczył się po wodach chińskich i australijskich a w pół roku później zostaje już drugim oficerem na swej barce. Czyny jego budziły grozę wśród ludożerców i korsarzy. Z tych przeżyć zrodziła się groźnie piękna książka »Noce wśród ludożerców«, którą napisał na naleganie swego przyjaciela Jacka Londona.

Oto jej jeden rozdział.

Niczem jest woń, jaką roztacza wokół siebie poławiacz wielorybów albo stary rybak, którego zadaniem jest przechowywanie i sortowanie odpadków rybich, wobec woni poszukiwacza pereł, który rozkłada po pokładzie muszle z gnijącym wnętrzem.

Krwawe są boje, jakie powstają, gdy sobie ktoś przywłaszczy, kryjącą w sobie perłę, muszlę drugiego. Noże i sztaby żelazne odgrywają niemałą rolę w tego rodzaju nieporozumieniach. Jedynym prawem, które te zatargi normowało, było prawo silniejszego. Mnie na szczęście obdarzyła natura niezwykłą siłą fizyczną i żelaznem zdrowiem. W przeciwnym razie upamiętnione by było moje imię, podobnie jak wielu mych towarzyszy, na twardem drzewie okrętu: wciąć w powalę kajuty oznaczało stracone życie, krzyż dla oficera, kreska dla marynarza. Dużo, bardzo dużo było tych znaków.

Zdarzało się nieraz, że niejeden młody chłopak, słuchając mych opowiadań, wołał z błyszczącymi oczami: »Ach, czemuż mnie przy tem nie było!« Odpowiadałem najczęściej: »Chłopcze, niepotrzebnie się zapalas; nie wyszedłbyś cało z tej próby«.

Nienawidziłem żywiołowo widoku wojennych okrętów. Z pogardą patrzyliśmy na mundur, obojętne, czy tkwił w nim oficer czy marynarz. Ale niech nas nikt nie uważa za dzisiejszych bohaterów rewolweru, co działają z ukrycia. Wdzieraliśmy się w bramy piekła i oko w oko walczyliśmy z diabłem i jego sprzymierzeńcami. Braliśmy i dawaliśmy — jak los się układał. Pewien misjonarz, którego wydobylem z rąk diabłów na Vanna Lava,

temi słowy wyraził mi swą wdzięczność: »Mimo waszych grzechów, wy łotrzy, dostajecie królestwa niebieskiego, bo wy nielekacie się nawet Boga Wszechmogącego«.

Na okręcie, łowiącym perły nie wypłacano żołdu; każdy miał udział we wspólnym zysku. Biada rachmistrzowi, któryby kogoś chciał oszukać — prosto zniknął. Nie zwoływaliśmy żadnego sądu i nie poddawaliśmy się żadnym prawom. Perły, które znalazł ktoś z załogi, stawały się jego wyłączną własnością i były powodem niejednego mordu. Muszle natomiast były wspólną własnością.

Pierwszy raz ujrzałem korsarską flagę w trzecim dniu naszego pobytu na otwartym morzu. Na widnokręgu ukazał się jakiś okręt. Mój kapitan i sternik zorientowali się odrazu, z kim mają do czynienia. Kazali wywiesić flagę; była żółta a w jej środku widniało czarne pasmo. U góry rekin ścigał jakąś rybę. »To flaga korsarzy« — objaśnił mnie kapitan »pokazujemy ją

zawsze na otwartym morzu i murynom po wyspach, ale nigdy na wybrzeżu lub okrętom wojennym«.

Nieznany okręt zbliżył się na odległość głosu; jakiś marynarz począł do nas wołać:

»Niedaleko stąd minęliśmy kanonierkę; czy macie co na pokładzie?«

»Nic« — wołano od nas — »mamy tylko towar do handlowania«.

Okręt zamienił z nami pozdrowienie i pojechał swą drogą. Ja zaś począłem się dziwić, co takiego mogliśmy mieć na pokładzie, by aż unikać kanonierki.

Poszedłem do sternika, by mi tę tajemnicę wyjaśnił.

»Nie chcemy, by znaleziono u nas mięso na pokładzie« — odparł.

Rozumiałem jeszcze mniej. »A cóż to złego, mięso?«

»Okręt, który z nami rozmawiał, uprawia handel kobietami. Kupuje je na wyspach, gdzie ich jest nadmiar a sprzedaje tam, gdzie ich jest brak. To nazywamy handel mięsem. Robimy tak wszyscy, gdy tylko nadarzy się sposobność«.

Bu!

Sluby, narodziny i eugenika.

Międzynarodowy Kongres Eugeniczny jaki odbył się w Rzymie w pierwszych dniach bieżącego miesiąca, zaznaczył się licznym udziałem przedstawicieli krajów anglo-saskich i skandynawskich, którzy w swoich wnioskach, zmierzających do doskonalenia gatunku ludzkiego, posunęli się zbyt daleko, dążąc do takiego samego podporządkowania go prawom doboru, jak to się praktykuje z hodowlą udoskonalonych ras zwierzęcych. Oczywiście są to dążenia o charakterze czysto utopijnym; jednostki ludzkie nie dadzą się w imię dobra gatunku podporządkować ograniczeniom i nagiąć do przepisów selekcji, jak pozbawione wolnej woli zwierzęta.

Bardzo wiele jednak postulatów dałoby się z korzyścią przeprowadzić w praktyce przez odpowiednie, ściśle ujęte przepisy prawne, regulujące kwestię małżeństw w imię nieprzekazywania dziedzicznie chorób i ułomności. Pod tym właśnie względem zwołanie Kongresu uważać można za prawdziwie owocne. Najważniejsze wszelako prace Kongresu polegały na zobrazowaniu stanu rzeczy pod względem liczby za-

wieranych małżeństw i liczby narodzin w 26 krajach, co do których przedstawione zostały dane od roku 1913 włącznie do roku 1928-go.

Kwestja wzrastania liczebności zawieranych małżeństw względnie male przedstawia różnicę u poszczególnych narodów. Tak np. w Wielkiej Brytanji na każdy tysiąc mieszkańców przypadało w 1913 — 15.7, a w 1928 — 15.3 małżeństw; w Austrii 14.0 w 1913 i 14.8 w 1928; w Japonji 16.8 w 1913 i 15.9 w 1928.

Największe różnice wykazują: Finlandja, Szwecja i Polska, której cyfry odnośne wynosiły w 1925 16.2 i 19.6 w 1928. Wzrost liczby małżeństw zaznacza się w Belgji 16.1 w 1913 i 18.1 w 1928; to samo prawie w Hiszpanji i w Rumunji. Nawet Francja okazuje pewną poprawę w tym kierunku 15.1 w 1913 i 16.5 w 1928.

Spadek nieznaczny wykazuje natomiast statystyka włoska: 14.9 w 1913 i 13.8 w 1928. Największy spadek ujawnił się w Argentynie 13.9 w 1913 i 10.8 w 1928.

O ile liczba zawieranych małżeństw, ma z nielicznymi wyjątkami naogół ten

dencję wzrastania, o tyle liczba narodzin wszędzie spada. Stanowi to jeden z rysów charakterystycznych nie tylko obecnego cyklu demograficznego, ale całego życia współczesnego, zwłaszcza życia wiejskiego oraz w ośrodkach przemysłowych. Jedynymi wyjątkami z pośród zbadanych pod tym względem 26 państw są: Chile i Japonja, w których liczba urodzin wykazuje stałą wciąż tendencję wzrastania. W pozostałych 24 krajach różnie polegają jedynie na większej czy mniejszej szybkości spadku. I tak: we Francji zaznacza się od kilku lat pewnego rodzaju stabilizacja 18 narodzin na każde 1000 mieszkańców; Anglja spadła poniżej tej granicy, Niemcy zbliżają się do niej. Największy spadek wykazują Włochy — z 31.7 w 1913 na 26.0 w 1928. Oczywiście jednak w porównaniu z innymi krajami liczba narodzin we Włoszech jest wciąż jeszcze uderzająco wysoka, nie dziwnego też, że wobec powszechnej tendencji zmniejszania się, spada tak szybko. Pocieszającym natomiast ze względu na poprawę warunków zdrowotnych objawem jest ogólny spadek liczby śmierci. Czasokres życia człowieka przedłuża się. Wyraźnie zaznacza się tendencja ku osiągnięciu fizjologicznego minimum śmiertelności. Świadczy to najlepiej o fizycznej poprawie gatunku ludzkiego; zatem o wpływie postępów eugeniki. Bardziej jeszcze bezpośredni i widoczny wpływ przejawów eugenicznych ujawnia się w danych, jakie wykazano na Kongresie w stosunku do śmiertelności dziecięcej, zarówno dzieci, które przyszły na świat żywe i po pewnym czasie zmarły, jak i martwo narodzonych. Naogół zaznaczyć należy, że liczba martwo narodzonych stale i znacznie się zmniejsza, nawet w krajach najbardziej uprzemysłowionych. W Holandji liczba ta zmalała od 1913 do 1928 o dwie trzecie. Japonja z liczby 148.000 martwo urodzonych w 1913 miała w 1928 tylko 117.000. Jedynymi krajami, w których ponura pozycja ta ma tendencję nieznacznie zwyżkową są: Hiszpanja, Chile i Nowa Zelandja. Jeszcze bardziej pocieszające okazują się dane, dotyczące śmiertelności dziecięcej w pierwszym roku życia noworodka. Stały jej spadek jest objawem życia współczesnego, nastrojającym najbardziej optymistycznie i kładącym wierzyć w przyszłość eugeniki.

R. C.

GEORGE GOODCHILD. 19)

Czarna Orchidea.

Rozdział VIII.

„URWANY TROP“.

Przybywszy do hotelu, wszczął natychmiastową obławę za tajemniczym Armstrongiem. Znalazł nazwisko na liście gości przy Nr. 73, wobec czego zwrócił się do portjera o informacje. Okazało się, że poszukiwany wyjechał wcześniej tego dnia rano i że karta jego została usunięta.

— Czy zostawił jakiś adres?

Portjer zajrzał do swej księgi i przypomniał sobie, że gość polecił mu odsyłać wszystkie listy pod adresem Poste Restante, Malakka. Carson zagryzł wargi.

— Zależało mi bardzo na widzeniu się z tym człowiekiem — rzekł. — Zdaje mi się, że był to mój stary przyjaciel, którego przed laty straciłem z oczu. Ciekawe, żeśmy się nie spotkali, stojąc w tym samym hotelu. Jak on wyglądał?

Portjer nie był ani spostrzegawczy, ani nie miał daru charakterystyki. Nakreślił nieco mętny portret człowieka lat około 35, o ciemnych włosach i szczupłej sylwetce.

— Gładko wygolony?

— Nie, proszę pana — z bródką i wąsami. Przynajmniej nosił bródkę i wąsy do przedwczorajszego dnia, kiedy, ni z tego ni z owego, zgolił je na czysto...

— Jakto, zgolił?

— Tak, proszę pana — całkiem na gładko.

— A jakiego koloru miał oczy?

— Nie widziałem — nosił zawsze rogowe okulary, ale tyłu się tu widzi ludzi — ciągle tylko przyjeżdżają i odjeżdżają.

— No, naturalnie. A jakiego był usposobienia? Może trochę porywczy — i milczek?

— Gdzie tam, proszę pana. Zawsze był wesoły jak dziecko. Nie znałem przyjemniejszego pana od niego. Przy najmniej dla mnie był dobry i przychylny.

— Bawię tu dopiero od kilku dni — wyjaśnił Carson. — I ciągle przebywałem w mieście. Szkoda, bo mam wrażenie, że to był mój przyjaciel. Nie wiecie, poco on tu przyjechał do Singapore? Może w jakich interesach?

— Chyba nie. Widzi mi się, że to był bardzo bogaty pan. Wynajął u nas najdroższe numery — cały apartament.

— Czy nie przypominacie sobie, skąd on przyjechał?

— A jakże. Stoi tu napisane. Hotel Windsor, Sydney.

Czuając, że się już więcej nie dowie, Carson posmarował stale otwartą dłoń i wyszedł. Udzielone przez portjera informacje zawierały kilka uderzających punktów, nad którymi warto się było zastanowić. A więc Armstrong zgolił brodę i wąsy! Dalej: był szczupły a przeto niezgodny do brutalnej napaści, wymagającej wielkiej siły, jakiej ofiarą padł biedny

Dixon.

Bardziej oszołomiony niż kiedykolwiek, inżynier udał się do bungalowu Teresy. Zastał tam myszkującego Murchesona, którego humor świadczył o wzburzeniu. Zwolnienie Wah Su napęliło go upokorzeniem.

— Wykrył pan co? — zapytał Carson.

— Cośnieważ — odparł inspektor. — Jesteśmy na tropie.

Było widocznem, że nadrabia miną i że nie wiedząc o liście Armstronga i jego wizycie, nie będzie wogóle w stanie zbliżyć się do środka tajemnicy.

— Ciekawa jestem czy powinniśmy mu powiedzieć o naszych odkryciach — szepnęła Teresa. — Jak pan uważa?

— Może później, ale jeszcze nie teraz. Jestem pewny, że gdybyśmy go puścili na trop tajemniczego Armstronga, toby nam wszystko popsuł.

— Czego się pan dowiedział w hotelu?

— Wyjechał.

— Domyślałam się tego. Czy to był ten, który ukradł orchideę?

— Sądząc z rysopisu — tak.

Opowiedział jej krótko o rezultatach swoich poszukiwań. Na twarzy dziewczyny odmalował się wyraz zawodu.

— Co teraz pocniemy? — zapytała.

— Jadę do Malakki. Jest szansa, że go zahaczę.

— Ale poco pan tam jedzie? Narazi się pan tylko na straszne niewygody.

— Narazie nie mam nic innego do zrobienia — odpowiedział. — Zależy mi tak samo na tem, aby mordercy została wymierzona sprawiedliwość, jak i pani. Sprawa jest tego rodzaju, że musi zainteresować każdego myślącego człowieka. A poza tem powoduje mną jeszcze inny motyw.

— Inny motyw?

— Pani osóбка — odpowiedział miękko. — Wiem, jak pani to głęboko odczuła i wiem, że nie zazna pani prawdziwego szczęścia dopóki morderca nie zostanie wytopiony. Ja, niestety! niewiele będę mógł pani pomóc, ale zrobię wszystko co...

— Serdeczne dzięki — przerwała cichym głosem. — Jaki pan dobry, jaki dobry. Nie... nie... wiem jakbym sobie bez pana dała radę.

Wdzięczność jej wyraziła się więc głębiokim spojrzaniem oczu niż słowami. Jemu serce biło jak szalone, a w głowie tętniło od radosnych przewidywań. Narazie jednak nie było co zastanawiać się nad takimi rzeczami. Armstrong był pierwszy. Słodkie sny należały do przyszłości.

— A jeżeli go pan tam znajdzie, to wtedy co? — zapytała.

— Dostawię go tu jakimś sposobem, chyba, że przekonam się o jego niewinności, w którym to razie będzie mi mógł dostarczyć wielu wskazówek.

— Kiedy pan wyjeżdża?

— Dziś popołudniu. W czasie mojej nieobecności niech pani nic nie wspomina Murchesonowi o naszych odkryciach. Niech idzie za swoją własną wytyczną, jeżeli ją ma. (C. d. n.)

SPRAWY GOSPODARCZE.

Bilans Banku Polskiego. Bilans Banku Polskiego za pierwszą dekadę października b. r. wykazuje zapas złota 673 milj. 250 tys. zł., t. j. o 8 milj. 980 tys. zł. więcej niż w poprzedniej dekadzie. Pieniądże i należności zagraniczne zaliczone do pokrycia wzrosły nieznacznie o 708 tys. zł. do sumy 422 milj. 846 tys. zł., natomiast pieniądze i należności zagraniczne niezaliczone do pokrycia zmniejszyły się o 4 milj. 762 tys. zł. do sumy 90 milj. 831 tys. zł. Portfel wekslowy spadł o 5 milj. 989 tys. zł. i wynosi 719 milj. 790 tys. zł., pożyczki zastawowe o 2 milj. 950 tys. zł. i wynoszą 76 milj. 162 tys. zł. Inne aktywa zmniejszyły się o 13 milj. 93 tys. zł. do sumy 139 milj. 819 tys. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania (465 milj. 424 tys. zł.) zwiększyły się o 25 milj. 723 tys. zł. podczas gdy obieg biletów bankowych (1.310 milj. 263 tys. zł.) zmniejszył się o 44 milj. 160 tys. zł. Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem wynosi 37,91 proc. (7,91 proc. ponad pokrycie statutowe), wreszcie pokrycie kruszcowo-walutowe 61,85 proc. (21,85 proc. ponad pokrycie statutowe), wreszcie pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych wynosi 51,38 proc.

Sekcja przemysłowa Izby przemysłowo-handlowej odbyła w dniu 12 października posiedzenie pod przewodnictwem wiceprezesa Izby Michała Ulama. Przedmiotem obrad Sekcji były następujące sprawy: położenie przemysłu drożdżowego w Polsce, podstawa wymiaru podatków komunalnych odnośnie do Spółki eksploatacji Soli potasowych, kwestja utworzenia wypożyczalni maszyn dla celów budowlanych we Lwowie, gazociąg Daszawa-Lwów. — Ponadto uchwalono opinię w przedmiocie kwalifikacji przemysłowo-prawnej wyrobu pudełek i kasetek

na perfumy, naczynia srebrne i t. p., zmiany dotychczasowych okręgów kominiarskich na terenie miasta Przemyśla i w sprawie wykonywania robót kominiarskich we Lwowie.

Monopol zapalczany w Niemczech. Komunikat kół oficjalnych potwierdza informacje prasy o rokowaniach pomiędzy przedstawicielami szwedzkiego trustu zapalczanego a rządem Rzeszy o zaprowadzenie zapalczanego monopolu handlowego oraz uzyskanie pożyczki rządowej. Zaprowadzenie monopolu ma mieć na celu uzdrowienie niemieckiej produkcji zapalczanej przez wyłączenie zwolnienia konkurencji w handlu i imporcie. Ze względu na to, iż przemysł szwedzki, kontrolując około 65 procent niemieckiego przemysłu zapalczanego osiągnąć musi przez zaprowadzenie monopolu duże korzyści, zaproponowała strona szwedzka, jako ekwiwalent dla rządu niemieckiego pożyczkę w wysokości około 125 milionów dolarów. Po zaprowadzeniu monopolu cena na zapalki zostanie prawdopodobnie podwyższona. Prasa berlińska w stosunku do rokowań monopolowych i pożyczkowych zajmuje stanowisko rezerwy.

Zniżki podatków w Stanach Zjednoczonych. „Associated Press” donosi z Waszyngtonu, że prezydent Hoover sprzyja znacznemu obniżeniu podatków. Finansowy stan Skarbu Stanów Zjednoczonych przedstawia się bardzo korzystnie. Dochody z podatków stale wzrastają. Sam podatek dochodowy dla państwa w ubiegłym roku fiskalnym miliard 800 milionów dolarów dochodu. Zniżki nastąpią prawdopodobnie przedewszystkiem w dziedzinie tego właśnie podatku. Obecnie podatek ten jest stopniowany; obywatel nie żonaty płaci podatek dochodowy od dochodu przewyższającego 1.500 dolarów rocznie, żonaty zaś od dochodu przewyższającego dopiero sumę 4 tys. dolarów.

Giełdy.

GIEŁDA LWOWSKA.

Ostatnie wiadomości giełdowe zamieszczamy na stronie 2-giej.

Lwów, dnia 15 października 1929.

Dolarówka 64.—. Inwest. 116.—. Chodorów 160.— Gazy wsch. 21,25.

GIEŁDA ZROŻOWA.

Lwów, dnia 15 października 1929.

Na Giełdzie jedynie skromne obroty w hreczce, poza Giełdą transakcje w pszenicy, życie i jęczmieniu.

Jęczmień przemysłowy awansował w cenę.

Tendencja skłania się ku wyższym, usposobienie ożywione.

Loco Podwoleczyska: jęczmień małop. przem. ex 1929 610 gfl. od 19,50 do 20,50. Hreczka od 26.— do 27.—.

Loco Lwów: jęczmień małop. przem. ex 1929 610 gfl. od 21,75 do 22,75. Inne kursy niezmienione.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 15 października 1929

Dolary St. Zjedn.	8:88-75	8:90-75	8:86-75
Franki francuskie	34:88-50	34-97	35-80
Belgia	124:49-00	124:83-00	124:21-60
Holandja	358:92-00	359-82	358-02
Kopenhaga	238:49-00	239:09-00	237-89-00
Londyn	43:42-00	43:53-00	43:31-00
Nowy Jork	8-91	8-92	8-88
Paryż	35:05-00	35:14-00	34:96-00
Praga	26:40-25	26:46-50	26:34-00
Szwajcaria	172:49-00	172:92-00	172:06-00
Sztokholm	239:42-00	240:02-50	238:82-00
Wiedeń	125:35-00	125:68-00	125:04-00
Włochy	46:71-00	46:83-00	46:59-00

5% pożyczka konwersyjna 47-25
pożyczka kolejowa konwersyjna 50-50
pożyczka kolejowa 102-50
pożyczka dolarowa 83-00
dolarówka 63-00 63-50 63-25
8% listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 94-00
8% listy zastawne Banku Rolnego 94-00
8% oblig. komun. Banku Gosp. Kraj. 94-00

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 15 października 1929

Bank Handl.	177-00	Modrzewów	18-50
Zw. Sp. Zar.	78-50	Starachowice	23-00
Bank Polski	165-50	Syndyk. roln.	10-00
Dąbrowa	88-00	Zieleniewski	82-00
Siła i światło	117-50	Zawiercie	10-50
Spies	135-00	Haberbusch	220-00
Warsz. cuk.	30-00	Borkowski	11-00
Węgiel	68-00	Bank Małop.	27-00
Cegielski	38-00	Siersza d.	29-50
Lilpop Rau	28-50	Rudzki	32-50

Bank Zachod.	73-00	Sparytus	21-00
Firlej	51-00	Wysoka	235-25

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 15 października 1929

Bank Przem.	81-00	Siersza d.	79-00
Bank Polski	168-00	Parowozy	22-00
Zieleniewski	82-00	Chodorów	155-00
Piasecki	11-50	Niemodowski	27-50
Tohan	07-50	Chybie	42-50

GIEŁDA WIEDENSKA.

Wiedeń, 15 października 1929

Berlin	169:45-00	Czerniowce	45-00
Budapeszt	124:02-00	Austr. kol. p.	29-95
Bukareszt	4:22-75	Golezów	0-75
Kopenhaga	189-90	Cement	109-00
Londyn	34:58-05	Browary	113-50
Mediolan	37:21-00	Alpiny	38-80
N. Jork	71:00-05	Berg u. Hüt.	914-50
Paryż	27:95-00	Poldi Hütten	201-50
Praga	21:01-25	Prager Eisen	439-00
Warszawa	79:86-50	Rima	113-50
Zurych	137:34-00	Skoda	389-50
Renta majowa	0:094	Siersza	14-15
Renta lutowa	0:095	Silesia	13-10
Dunaj S. Adria	83-85	Zieleniewski	66-00
Bankverein	21-85	Apollo	101-75
Bodenkredit	94-00	Fanto	4-00
Kreditanstalt	54-25	Karpaty	4-32
Hipotecny	62-00	Galicia	35-00
Kompas	13-18	Nafta	28-00
Länderbank	26-00	Schodnica	10-00
Unionbank	—	Rakusawa	—
Kolej póln.	10:51-00	Bank Małop.	0-15

GIEŁDA LONDYSKA.

Londyn, 15 października 1929

N. Jork	4:86-85	Niemcy	20:40-25
Holandja	12:09-08	Szwajcaria	25:17-08
Francja	123-89	Praga	164:43-00
Belgia	34:87-00	Wiedeń	34:62-00
Włochy	92:97-00	Warszawa	43-39

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, 15 października 1929

Londyn	123-89-00	Holandja	10:24-50
N. Jork	25:45-00	Praga	75-50
Włochy	133-25	Niemcy	607:25-00
Szwajcaria	492:00-00	Wiedeń	357-50

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 15 października 1929

Paryż	20:33-00	Berlin	143-00
Londyn	25:17-75	Wiedeń	72:72-50
Nowy Jork	5:17-07-50	Praga	15:31-00
Włochy	27:08-50	Warszawa	58:00-00

Redaktor naczelny i odpowiedzialny:
Dr. MARCELI SZAROTA.

Ogłoszenia urzędowe.

AMORTYZACJE.

T. VI. 148/29. Na wniosek Katarzyny Kamela w Krakowie ul. Kopernika 1. 48 po deumuje się postępowanie celem umorzenia wymienionego niżej papieru wartościowego, który wnioskodawcy miał zaginąć: wzywa się posiadacza tych papierów aby je w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia zarządzenia — przedłożył temu Sądowi; także inni interesowani mają zgłosić swoje zarzuty przeciw wnioskowi. W razie przeciwnym uznały Sąd po upływie tego terminu na ponowny wniosek ten papier wartościowy za umorzony. Oznaczenie papierów wartościowych: Książeczka wkładowa Powiatowej Kasy Oszczędności Nr. 139499 na kwotę 350 zł. na nazwisko Katarzyny Kamela. 8606

Sąd okręgowy, Wydział VI niesporny.
Kraków, dnia 30 sierpnia 1929.

FIRMY.

Firm. 123/28. Nr. spółdzielni 271. Zmiany i dodatki do wpisanych firm stowarzyszeń. Siedziba firmy: Stanisławów. Brzmienie firmy: Bank Komercyjny w Stanisławowie Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością. Na skutek uchwały Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni z dnia 1 stycznia 1928 i 4/3 1928 zarządza się rozwiązanie Spółdzielni powyższej i jej likwidację. Brzmienie firmy likwidacyjnej: Bank Komercyjny Spółdzielnia z ogr. odpowiedzialnością w Stanisławowie w likwidacji. Likwidatorami ustanowieni zostali Benzon Rudel zamieszkały w Stanisławowie Barona Hirscha 15, który firmę podpisywać będzie w ten sposób, że pod wyciętą lub wypisaną firmą stowarzyszenia z dodatkiem w likwidacji wypiszą swoje imię i nazwisko. Dzień wpisu: 4 kwietnia 1928. 8577

Sąd okręgowy j. handlowy, Oddział II.
Stanisławów, dnia 21 marca 1928.

Firm. 327/28. Rg. A. I. r. Uchwała. W sprawie firmowej Mühlstein, Spindel i Weissmann, jawna spółka handlowa w Kaluszu, zarządza się wpisanie w rejestrze handlowym, że uchwała Sądu okręgowego jako handlowego Oddział II w Stanisławowie z dnia 13 listopada 1926 firm. 419/26 Rg. A. I. r. została decyzją Najwyższego Sądu w Warszawie z dnia 20 czerwca 1928 l. cz. III. R. 504/27/1 zniesiona z poleceniem wydania — po uzupełnieniu sprawy — ponownej uchwały nad wnioskiem Mirli ze Spindłów Rimalt i Salomona Spindla syna Süssiego z dnia 3 listopada 1926 Firm.

419/26 Rg. A. I. r. — Dzień wpisu 27 września 1928. 8578

Sąd okręgowy, Oddział II.
Stanisławów, dnia 4 września 1928.

Firm. 336/29/C. VIII. 354. Zmiany dotyczące firmy spółki już wpisanej. Do rejestru wpisano dnia 14 marca 1929. Brzmienie firmy: Polska Agencja dla handlu i przemysłu Spółka z ogr. odp. we Lwowie. Siedziba firmy: Lwów. Zmiany: Zawiodowca Andrzej Kusieniewicz ustąpił. Zawiodowcą został ustanowiony Zygmunt Weissman. zam. we Lwowie, ul. Długosza 1. 12. 8601

Sąd okręgowy jako handlowy.
Lwów, dnia 23 lutego 1929.

Firm. 644/C. VIII. 354. Zmiany dotyczące firmy spółki. Do rejestru wpisano dnia 11 kwietnia 1928. Siedziba firmy: Lwów. Brzmienie firmy: Polska Agencja dla handlu i przemysłu Spółka z ogr. odp. we Lwowie. Zmiany: Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 18/3 1928 l. rep. 107-995 zmieniono §§ 6, 8, 9, 10, 12, 16 i 17 kontraktu spółki w brzmieniu ustalonym w protokole dotychczasowym do zbioru dokumentów. Spółka ma z zawiadawców. Drugim zawiadawcą ustanowiono Dra Włodzimierza Leczyńskiego, kandyd. we Lwowie. Firmę spółki podpisuje zawiadawca łącznie z prokurentem. Prokurę nadano Zachariaszowi Sonderowi. 8600

Sąd okręgowy cyw. j. handlowy, Oddz. IV.
Lwów, dnia 29 marca 1928.

Firm. 752/29. A. VI. 208. Wpis firmy pojedynczej. Do rejestru wpisano dnia 29 kwietnia 1929. Siedziba firmy: Lwów Batorego 30. Brzmienie firmy: Henryk Schweitzer towarz. bławatne we Lwowie. Przedmiot przedsiębiorstwa: sprzedaż towarów bławatnych. Posiadacz firmy: Henryk Schweitzer, kupiec Batorego 30. Firmę przedsiębiorstwa podpisuje posiadacz firmy samoistnie. Prokurę udzielił Karolowi Schreyerowi zamieszkałemu we Lwowie przy ul. Tarnowskiego 14 i Hilinowi Launhardtowi zamieszkałemu we Lwowie przy ul. Tarnowskiego 72, którzy w konywać będą zastępstwo kolektywnie. 8590

Sąd okręgowy jako handlowy.
Lwów, dnia 22 kwietnia 1929.

Firm. 426/29. C. IX. 48. Wpis firmy spółki. Do rejestru wpisano dnia 15 marca 1929. Siedziba firmy: Lwów. Brzmienie firmy: „Ziemianin” Spółka handlowo-rolnicza z ograniczoną odpowiedzialnością. Przedmiot przedsiębiorstwa: Handel maszynami rolniczymi i wszelkimi innymi w zakresie rolnictwa wchodzącymi artykułami na rachunek własny i komisowy, zastępstwo firm rolniczych maszyn tudzież zakładanie i prowadzenie war-

sztatów reparacyjnych maszyn rolniczych. Czas trwania: Nieograniczony. Rodzaj spółki: spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oparta na kontrakcie udziałowym w formie aktu notarialnego z daty Lwów 26 lutego 1929 l. rep. 2434. Kapitał zakładowy spółki wynosi 20.000 zł. i został w całości wypłacony. Zawiodowcy: Józef Karrach przemysłowiec we Lwowie ul. Kościuszki 18, Emanuel Wein-garten, przemysłowiec we Lwowie ul. Siodowa 1. Fryderyk Lille kupiec we Lwowie ul. Gródecka 47. Podpis firmy nastąpi w ten sposób, że pod brzmieniem firmy wycięniętem pieczęcią lub też ręką napisanem dwaj zawiadowcy lub też jeden zawiadowca i jeden prokurzysta podpisy swe umieszczają. 8589

Sąd okręgowy jako handlowy.
Lwów, dnia 7 marca 1929.

Firm. 138/29/A. I. 227. Wpis do rejestru handlowego jawnej Spółki handlowej. Do rejestru handlowego wpisano dnia 16/IV 1929. Siedziba Firmy: Sambor. Brzmienie Firmy: „Eksploatacja żwiru Tomasz Radomski i Ska. Jawni spółnicy: Jeremiasz Kirschbaum, Tomasz Radomski, Józef Radomski, kupcy w Samborze i Salomon Teicher, właściciel realności w Torczynowicach. Rodzaj Spółki: „Jawna Spółka handlowa”. W spółce tej uczestniczą: Jeremiasz Kirschbaum i Salomon Teicher, każdy z nich z 33 i 1/3% udziałem, zaś Tomasz Radomski i Józef Radomski razem z 33 i 1/3% udziałem. Spółka rozpoczęła swą działalność dnia 1/II 1929 r. Przedmiot przedsiębiorstwa: Budowa bocznic kolejowej w Torczynowicach i prowadzenie wspólnego handlu szutrem. Do reprezentacji Spółki na zewnątrz uprawnieni są dwaj spółnicy kolektywnie, względnie trzej spółnicy kolektywnie, reprezentujący razem 66 i 2/3% udziałów, — którzy pod brzmieniem firmy napisanem, lub wycięniętem umieszczają swe nazwiska. 8691

Sąd okręgowy, Oddział V.
Sambor, dnia 15 maja 1929.

LICYTACJE.

E. III. 4144/28. Dnia 18 listopada 1929 godzina 11½ sala III. podpisanego Sądu odbędzie się licytacja 1/4 części realności objętej whl. 1204 dzielnicy II. ks. gr. gm. miasta Lwowa. Najniższa oferta 9142 zł. 25 groszy poniżej której sprzedaż nie nastąpi. 8536

Sąd Grodzki miejski Oddział III.
Lwów, dnia 13 września 1929.

E. 3766/28/14. Dnia 12 listopada 1929 godzina 8.30 przedpołudniem w podpisanym Sądzie biuro Nr. 12 odbędzie się licytacja realności whl. 561 gminy Pielnia. Wartość

szacunkowa tej realności wynosi 29.724 zł., zaś najniższa oferta 19.816 zł. 8694

Sąd grodzki, Oddział VI.

Sanok, dnia 18 lipca 1929.

E. 34/29/6. Edykt licytacyjny. Na wniosek strony egzekwującej nieletniej Anny Stasiuk przez opiekunkę Nascię Stasiuk w Zubowmo-stach odbędzie się dnia 5 listopada 1929 o godz. 11 przedpoł. w biurze Nr. 26 na zasadzie zatwierdzonych warunków licytacja następujących realności: Księga gruntowa gm. kat. Derewlany, 1) whl. 74 1/3 część, rola, wartość szacunkowa 136 zł., najniższa oferta 90 zł. 67 gr.; 2) whl. 822 1/3 część, rola, wartość szacunkowa 239 zł. 58 gr., najniższa oferta 159 zł. 72 gr. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi. 8708

Sąd grodzki, Oddział IV.

Kamionka Str., dnia 18 września 1929.

E. 467/29/6. Edykt licytacyjny. Na wniosek strony egzekwującej Jakóba Grubera we Lwowie odbędzie się dnia 5 listopada 1929 o godz. 12 w południe w biurze Nr. 26 na zasadzie zatwierdzonych warunków licytacja następujących realności: Księga gruntowa gm. kat. Kamionka Str., whl. 2788, plac budowlany, dom, ogród. Wartość szacunkowa 5568 zł., najniższa oferta 3732 zł. Do realności whl. 2788 ks. gr. Kamionka Str. należą następujące przynależności: parkan, oszacowany na 30 zł. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi. 8707

Sąd grodzki, Oddział IV.

Kamionka Str., dnia 20 września 1929.

E. 873/28. Edykt. Dnia 6 listopada 1929 godz. 9 minut 10 rano w tutejszym Sądzie biuro Nr. 14 odbędzie się licytacja: 29/96 części realności lwh. 261 gm. Jadowniki Kunegundy Dudowej własnych, wartość szacunkowa 2537 zł., najniższa oferta 1691 zł. 33 gr.; 29/96 części realności lwh. 1147 gm. Jadowniki Kunegundy Dudowej własnych, wartość szacunkowa 738 zł., najniższa oferta 492 zł.

E. 1976/28. Dnia 30 listopada 1929 godz. 9 minut 10 rano w tutejszym Sądzie biuro Nr. 14 odbędzie się licytacja połowy realności lwh. 590 gm. Gosprzydowa Szymona Przybyłki własnej. Do realności tej należą przynależności: dom, stajnia, stodoła, drzewka owocowe, krzaki, plony, oszacowane na 977 zł. 50 gr. Wartość szacunkowa 6.477 zł. Najniższa oferta 4.159 zł. 32 gr. — Prawa, wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalna, należy zgłosić w Sądzie najpóźniej na wyznaczonym terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacji, inaczej pretensje tego rodzaju co do samej

nieruchomości nie miałyby już znaczenia na szkodę nabywcy w dobrej wierze. Zresztą od-
syła się interesowanych do edyktu licytacyj-
nego na tablicy sądowej obwieszczonego.

Sąd grodzki.

Brzesko, dnia 11 września 1929. 8699

UPADŁOŚCI.

Sa. 93/29/16. Zakończenie postępowania
ugodowego. Postępowanie ugodowe do ma-
jątku dłużnika Adolfa Guttmana właściciela
restauracji „Carlton” w Krakowie l. 19 jest
zastanowione. 8605

Sąd okręgowy, Wydział VI układowy.
Kraków, dnia 30 sierpnia 1929.

Sa. 123/29/1. Edykt ugodowy. Otwarcie
postępowania ugodowego do majątku Hirscha
Waldmana i Sary Gitli Waldmanowej w
Dobczycach. Komisarz ugodowy sędzia Sądu
okręgowego Jaworski. Zarządca ugodowy dr.
Fargel Henryk adwokat w Dobczycach. Au-
djencja do zawarcia ugody w wymienionym
Sądzie biuro Nr. 55 dnia 29 sierpnia 1929 o
godz. 9½ rano. Czasokres do zgłoszenia wie-
rzytelności do 15 sierpnia 1929. 8604

Sąd okręgowy, Oddział VI.
Kraków, dnia 22 lipca 1929.

Sa. 67/29. Zastanowienie postępowania
układowego. Postępowanie układowe do ma-
jątku Elzy Wiener i Reginy Susskind w
Przemysłu zastanawia się. 8615

Sąd okręgowy.

Przemyśl, 8 października 1929.

Sa. 95/29. Edykt ugodowy. Postępowanie
ugodowe do majątku Izaka Fuchsa w Medyce.
Komisarz ugodowy Wiceprezes Sądu Okrę-
gowego Baldini Przemysłu. Zarządca ugodowy
Markus Ratz Przemysłu. Audjencja w podpi-
sanym Sądzie 24 października 1929 godz. 9.
Wierzytelności należy zgłosić do 24 paź-
dziernika 1929. 8614

Sąd okręgowy.

Przemyśl, 27 września 1929.

Sa IV. 76/29/1. Edykt. Wskutek wniosku
dłużnika Salomona Schönberga, kupca w O-
święcimiu otwiera się w myśl § 1. o ug. po-
stępowanie ugodowe. Komisarzem ugodowym
ustanawia się Dra Jana Gałuszkiewicza, sę-
dziego Sądu grodzkiego w Oświęcimiu, a za-
rządcą ugodowym Dr. Emila Samuela Rei-
cha, adwokata w Oświęcimiu. Wzywa się wie-
rzących, aby swoje wierzytelności zgłosili do
dnia 4 listopada 1929 w Sądzie grodzkim w
Oświęcimiu. Audjencja w Oświęcimiu, biuro p.
Nacz. Sądu na dzień 18 listopada 1929 o
godz. 9 przedpoł. 8692

Sąd okręgowy, Wydział IV.

Wadowice, dnia 10 października 1929.

Sa IV 72/29/1. Edykt. Wskutek wnio-
sku dłużnika Bronisława Kołodziejczyka,
dzierżawcy restauracji zakładowych w Rabce
otwiera się w myśl § 1. o ug. postępowanie
ugodowe. Komisarzem ugodowym ustanawia
się P. Dr. Antoniego Beriza, Naczelnika Sądu
grodzkiego w Jordanowie. Zarządcą ugo-
dowym p. Dr. Aleksandra Splawińskiego, ad-
wokata w Jordanowie. Wzywa się wierzycieli,
aby swoje wierzytelności zgłosili do dnia 30
października 1929 w Sądzie grodzkim w Jo-
rdanowie. Audjencję ugodową wyznacza się
w Sądzie grodzkim w Jordanowie biuro P.
Naczelnika Sądu na dzień 13 listopada 1929
o godz. 9. 8693

Sąd okręgowy, Wydział IV.

Wadowice, dnia 7 października 1929.

Sa 89/29/10. Zastanowienie postępowania
ugodowego. Postępowanie ugodowe do ma-
jątku dłużniczki Lotti Oher, kupcowej w
Chyrowie zastanowiono (cofnięcie wniosku).

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 20 września 1929. 8653

Sa 69/29/14. Odmówienie zatwierdzenia
ugody. Dłużnik: Leon Josefsberg, kupiec w
Drohobyczu. Sąd okręgowy w Samborze od-
mawia zatwierdzenia ugody, zawartej dnia 12
września 1929 między dłużnikiem z jednej,
a wierzycielami ze strony drugiej. 8654

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 14 września 1929.

Sa 61/29/27. Zastanowienie postępowania
ugodowego. Postępowanie ugodowe do ma-
jątku dłużników Jakóba i Efraima Bergma-
nów, kupców w Borysławiu zastanowiono
(dłużnicy nie złożyli przysięgi wyjawienia).

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 7 września 1929. 8655

Sa 22/29/21. Odmówienie zatwierdzenia
ugody. Dłużnicy: Markus Propstein i Adela
Chomet, kupcy w Drohobyczu. Sąd okręgo-
wy w Samborze odmawia zatwierdzenia u-
gody zawartej dnia 16 maja 1929 między
dłużnikami z jednej, a ich wierzycielami ze
strony drugiej. 8656

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 24 sierpnia 1929.

Sa 58/29/11. Zastanowienie postępowania
ugodowego. Postępowanie ugodowe do ma-
jątku dłużników Leiba i Miny Meisels recte
Fichmann w Hubiczach zastanowiono (cofnię-
cie wniosku). 8658

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 2 września 1929.

Sa 57/29/28. Odmówienie zatwierdzenia
ugody. Dłużnik: Herman Oberländer, kupiec
w Drohobyczu. Sąd okręgowy w Samborze
odmawia zatwierdzenia ugody zawartej dnia
3 września 1929 w Sądzie grodzkim w Dro-
hobyczu między dłużnikiem z jednej, a wie-
rzcicielami ze strony drugiej. 8657

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 7 września 1929.

Sa 71/29/12. Zastanowienie postępowania
ugodowego. Postępowanie ugodowe do ma-
jątku dłużnika Gedalego Rosenbauma, kupca
w Chyrowie zastanowiono (odmowa złoże-
nia przysięgi wyjawienia). 8659

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 24 sierpnia 1929.

Sa 87/29/20. Zastanowienie postępowania
ugodowego. Postępowanie ugodowe do ma-
jątku dłużnika Mechla Hoffmana, właściciela
piekarni w Drohobyczu zastanowiono (co-
fnięcie wniosku). 8660

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 20 września 1929.

Sa 60/29/9. Zastanowienie postępowania
ugodowego. Postępowanie ugodowe do ma-
jątku dłużnika Józefa Zuckermana, kupca w
Chyrowie zastanowiono (cofnięcie wniosku).

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 24 sierpnia 1929. 8661

Sa 43/29/8. Zatwierdzenie ugody. Ugo-
dę, zawartą między dłużnikiem Dawidem
Ernstem, kupcem w Samborze, a tegoż wie-
rzcicielami, zawartą przy audjencji ugodowej
dnia 22 lipca 1929 w tut. Sądzie — za-
twierdza się. 8662

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 17 sierpnia 1929.

Sa 20/29. Edykt. Otwarcie postępowania
ugodowego do majątku dłużnika Karola
Bautelsacka, skład towarów modnych w Stry-
ju, ul. Kościuszki l. 34. Komisarz ugodowy
S. s. o. Genik-Bereczowski w Stryju. Za-
rządca ugodowy Symeon Iwanków, kupiec
w Stryju, ul. Hosza. Audjencja ugodowa dnia
18 października 1929 godzina 10 rano w Sa-
dzie okręgowym w Stryju Nr. biura 23. Ter-
min do zgłoszenia wierzytelności 12 paździer-
nika 1929. 8722

Sąd okręgowy, Wydział IV.

Stryj, dnia 13 września 1929.

UZNANIE ZA ZMARŁEGO.

T. VI. 18/22. Iwan Hryciuk urodzony 1887
w Hawryłowcu, żołnierz poległ 1914 r. pod
Przemysłem. Celem uznania go zmarłym
uwiadomić Sąd albo kuratora Fedora Hry-
caka w Hawryłowcu o zaginionym do 6 mie-
sięcy. 8559

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 19 kwietnia 1922.

Sa 1010/28. Edykt. Iwan Paszczyn Ny-
kyfory (Mykiety) urodzony 1894 z Zyzno-
mierza żołnierz ukraiński zginął na wojnie
roku 1919. Celem uznania go zmarłym wzy-
wa się uwiadomić Sąd albo kuratora dra
Sawczaka w Stanisławowie o zaginionym do 1
roku. 8561

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 22 lipca 1929.

T. VI. 49/29. Czesław Jakób Oczkowski
szewc z Chrzanowa żołnierz armii austriackiej
w czasie walk zginął 1918 r. Wdrażając po-
stępowanie celem uznania wymienionej osoby
za zmarłą zarazem ogłasza się wezwanie,
ażeby udzielono wiadomości o zaginionym
Sądowi i wzywa się go aby stawił się przed
podpisany Sądem lub w inny sposób dał
znać o sobie. Po dniu 20 kwietnia 1930 Sąd
na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o
uznaniu za zmarłego. 8608

Sąd okręgowy, Wydział VI niesporny.

Kraków, dnia 3 września 1929.

T. VI. 167/29. Józef Pisarski krawiec z
Fałkowiec pobrany w 1914 r. 16 p. pospolitego
ruszenia 3 komp. armii austr. tegoż roku na
froncie rosyjskim w bitwie pod Krakowem
zginął. Wdrażając postępowanie celem uzna-
nia wymienionej osoby za zmarłą zarazem o-
głasza się wezwanie, ażeby udzielono wiado-
mości o zaginionym Sądowi i wzywa się go
aby stawił się przed podpisany Sądem lub
w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 20
kwietnia 1930 Sąd na ponowny wniosek o-
rzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręgowy, Wydział VI niesporny.

Kraków, dnia 3 września 1929.

T. 107/29. Onufryj Rebec syn Jana i
Pelagii urodzony 1 lipca 1876 od miesiąca
października 1918 nie udzielił o sobie wiado-
mości. Wzywa się, by do pół roku od ogło-
szenia udzielono wiadomości o zaginionym
Sądowi lub kuratorowi dr. A. Axerowi adwo-
katowi w Przemyślu. 8616

Sąd okręgowy.

Przemyśl, 1 października 1929.

T. 253/27. Bazyli Ustiak, urodzony w
Jazowie starym 1891, żołnierz od 1914 nie
daje znaku życia. Wzywa się, by do pół roku
od ogłoszenia udzielono wiadomości o zagi-
nionym Sądowi lub kuratorowi drowi Mantlo-
wi adwokatowi w Przemyślu. 8617

Sąd okręgowy.

Przemyśl, 16 listopada 1927.

T. 383/29. Edykt. Jan Soroka urodzony
3 września 1885 w Urmaniu powołany do
19 pp. brał udział w walkach pod Przemyślem
i od tego czasu niema o nim wiadomości.

Celem uznania go za zmarłego, ogłasza się
aby do 6 miesięcy udzielono Sądowi w Brze-
żanach wiadomości o zaginionym. 8643

Sąd okręgowy.

Brzeżany, 13 września 1929.

T. 423/28. Edykt. Katarzyna z Berkijów
Baran urodzona 7 lipca 1893 w Żurowie, wy-
jechała w 1915 za cofającą się armią rosyjską
w głąb Rosji i od tego czasu niema o niej
wiadomości. Celem uznania ją za zmarłą, o-
głasza się wezwanie, aby do 12 miesięcy od
ogłoszenia edyktu udzielono wiadomości o
zaginionej. 8621

Sąd okręgowy.

Brzeżany, 1 czerwca 1929.

T. 514/28. Edykt. Teodor Romaniuk u-
rodzony 7 maja 1881 w Skomorochach No-
wych żołnierz 57 pp. miał w 1915 dostać się
do niewoli rosyjskiej i od tego czasu niema
o nim wiadomości. Celem uznania go za
zmarłego, ogłasza się aby do 6 miesięcy u-
dzielono Sądowi wiadomości o zaginionym.

Sąd okręgowy.

Brzeżany, 20 sierpnia 1929. 8622

T. 4/29. Edykt. Kazimierz Kozioł uro-
dzony 28 lutego 1876 w Maziarni, zamieszkały
w Łukowcu wiśniowieckim powołany do
wojska w Sieniawie, 1914 roku zachorował i
oddany do szpitalu, odtąd niema o nim wiado-
mości. Celem uznania go za zmarłego, o-
głasza się aby do 6 miesięcy udzielono Sądowi
wiadomości o zaginionym. 8623

Sąd okręgowy.

Brzeżany, 20 sierpnia 1929.

T. 251/29. Jan Horożyński urodzony
1881 w Skomorochach żołnierz zginął na
wojnie roku 1914. Celem uznania go zmar-
łym uwiadomić Sąd albo kuratora Wasyla
Hołowickiego w Skomorochach o zaginionym
do 6 miesięcy. 8557

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 12 lipca 1929.

T. 314/29. Teodor Stefaniuk urodzony
1890 z Siwki wojniłowskiej żołnierz zginął
na wojnie roku 1914. Celem uznania go
zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora Wa-
syla Stefanyusza w Siwce Kałuskiej o zagi-
nionym do 6 miesięcy. 8558

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 12 lipca 1929.

T. 18/22. Iwan Hryciuk urodzony 1887
w Hawryłowcu, żołnierz poległ 1914 r. pod
Przemysłem. Celem uznania go zmarłym
uwiadomić Sąd albo kuratora Fedora Hry-
caka w Hawryłowcu o zaginionym do 6 mie-
sięcy. 8559

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 19 kwietnia 1922.

T. 196/29. Wasyl Hodowanec urodzony
1885 z Jasienia żołnierz zginął na wojnie ro-
ku 1916. Celem uznania go zmarłym uwiadomi-
ć Sąd albo kuratora Wasyla Kosa w Ja-
sieniu o zaginionym do 6 miesięcy. 8560

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 22 lipca 1929.

T. 1010/28. Edykt. Iwan Paszczyn Ny-
kyfory (Mykiety) urodzony 1894 z Zyzno-
mierza żołnierz ukraiński zginął na wojnie
roku 1919. Celem uznania go zmarłym wzy-
wa się uwiadomić Sąd albo kuratora dra
Sawczaka w Stanisławowie o zaginionym do 1
roku. 8561

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 4 marca 1929.

T. 99/29. Antoni Wacławów urodzony
1889 z Zyznomierza żołnierz ukraiński za-
ginął na wojnie roku 1919. Celem uznania go
zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora dra
Sawczaka w Stanisławowie o zaginionym do
1 roku. 8562

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 27 czerwca 1929.

T. 29/29. Semań Stelmach urodzony
1872 z Ostryni żołnierz zginął na wojnie
roku 1914. Celem uznania go zmarłym uwia-
domić Sąd albo kuratora dra Wierzbowskiego
w Stanisławowie o zaginionym do 6 miesięcy.

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 10 lipca 1929. 8563

T. 319/29. Teodor Kuź urodzony 1886
w Tomaszowcach żołnierz zginął na wojnie
roku 1918. Celem uznania go zmarłym uwia-
domić Sąd albo kuratora Nykoly Janickiego
w Tomaszowcach o zaginionym do 6 mie-
sięcy. 8564

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 26 lipca 1929.

T. 309/29. Iwan Iwaniuk Sylwestra uro-
dzony 1890 w Uhrynowie starym wydaliwszy
się na rok lub dwa przed wojną światową z
Uhrynowa starego na robotę nie daje znaku
życia. Celem uznania go zmarłym uwiadomić
Sąd albo kuratora Dmytra Iwaniuka z U-
hrynowa starego o zaginionym do 1 roku.

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 30 lipca 1929. 8565

T. 169/29. Michał Plisz urodzony 1875
z Jasienia żołnierz zmarł 1915 w niewoli ro-
syjskiej w Aschabadzie. Celem udowodnienia
jego śmierci uwiadomić Sąd o zaginionym
do 3 miesięcy. 8566

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 2 lipca 1929.

T. 297/29. Harasym Hryb urodzony
1886 z Porchowej żołnierz zginął na wojnie
roku 1914. Celem uznania go zmarłym u-
wiadomić Sąd albo kuratora Grzegorza Kut-
kowskiego w Porchowej o zaginionym do 6
miesięcy. 8567

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 5 sierpnia 1929.

T. 345/29. Iwan Szkura urodzony 1895
w Hryniowcach żołnierz zginął w niewoli
rosyjskiej 1915 roku. Celem uznania go zmar-
łym uwiadomić Sąd albo kuratora Andrzeja
Szkurę w Hryniowcach o zaginionym do 6
miesięcy. 8568

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 29 lipca 1929.

T. 225/29. Dmytro Parypa urodzony
1894 z Uzinia żołnierz zmarł 1918 r. w Ri-
maszombat. Celem udowodnienia jego śmierci
uwiadomić Sąd o zaginionym do 3 miesięcy.

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 10 lipca 1929. 8569

T. 213/29. Chaim Wolf Trinczer urodzo-
ny 1859 z Błudnika zmarł w Błudnikach 11
października 1920 r. Celem udowodnienia
jego śmierci uwiadomić Sąd o zaginionym do
3 miesięcy. 8570

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 25 lipca 1929.

T. 553/28. Daniel Bodnar, urodzony 8
stycznia 1901 w Pikułowicach, został wzięty
w 1918 do wojska ukraińskiego, poczem za-
ginął. Celem uznania go za zmarłego, wzy-
wa się, aby do roku od dnia ogłoszenia u-
dzielono wiadomości o nim Sądowi. 8588

Sąd okręgowy, Oddział VII.

Lwów, 13 czerwca 1929.

T. 153/28. Stefan Andruszczak, urodzo-
ny 1873 roku w Sokołowie, jako żołnierz
austr. roku 1914 lub 1915 zginął. Celem
uznania go za zmarłego, wzywa się, aby do
pół roku od dnia ogłoszenia udzielono wiado-
mości o nim Sądowi. 8587

Sąd okręgowy.

Lwów, 2 maja 1928.

T. 29/29/3. Michał Pastuszyn z Dorożo-
wa, powiat Sambor, powołany w roku 1914
do 77 pułku piechoty, po upadku Przemyśla
dostał się do niewoli rosyjskiej, skąd do-
tychczas nie wrócił. Wdraża się postępowanie
celem uznania za zmarłego i małżeństwa jego
zawartego dnia 24/5 1910 w Dorożowie z
Marią Łuczuków za rozwiązane. Wzywa się,
aby udzielono Sądowi lub Drowi Hurkiewi-
czowi, adwokatowi w Samborze, którego u-
stanawia się obrońcą węgla małżeńskiego,
wiadomości o powyż wymienionym, a na po-
nowną prośbę po sześciu miesiącach wyda
się ostateczne orzeczenie. 8454

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 20 kwietnia 1929.

T. 402/29. Wasyl Beńko, urodzony 1883,
z Majdanu, żołnierz, zginął w niewoli ro-
syjskiej 1917 roku. Celem uznania go zmar-
łym, uwiadomić Sąd albo kuratora Ołeksę
Szpiega w Majdanie o zaginionym do 6 mie-
sięcy. 8574

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 5 września 1929.

T. 142/29. Wasyl Sawczuk, urodzony
1885, z Pukasowic, żołnierz, zginął na woj-
nie roku 1917. Celem uznania go zmarłym,
uwiadomić Sąd albo kuratora Fedora Saw-
czuka w Pukasowcach o zaginionym do 6
miesięcy. 8575

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 12 lipca 1929.

T. 324/29. Petro Pokotyło, urodzony
1877, z Wołczyńca, żołnierz, zginął na woj-
nie roku 1914. Celem uznania go zmarłym,
uwiadomić Sąd albo kuratora Hrynia Jakó-
biw w Wołczyńcu o zaginionym do 6 mie-
sięcy. 8576

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 10 lipca 1929.

ZGUBIONE DOKUMENTA.

Dr. BENEDYKT ELMER, ur. 14 paździer-
nika 1881 oświadcza, iż zagubił świadec-
two dojrzałości z dnia 4 lipca